

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 17 września 2020 r.

o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 208)

U S T A W A z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284 i 412)

[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]

< o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków >

Rozdział 1

Przepisy ogólne

[Art. 1.

Ustawa określa zasady finansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów części kosztów przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych oraz przedsięwzięć niskoemisyjnych.]

<Art. 1.

Ustawa określa zasady:

- 1) finansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów części kosztów przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych oraz przedsięwzięć niskoemisyjnych;**
- 2) funkcjonowania centralnej ewidencji emisyjności budynków.>**

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) inwestor - właściciela lub zarządcę budynku, lokalnej sieci ciepłowniczej lub lokalnego źródła ciepła, z wyłączeniem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 1a) właściciel części budynku mieszkalnego - właściciela co najmniej jednego wyodrębnionego lokalu kwaterunkowego w budynku mieszkalnym albo właściciela niewyodrębnionych lokali kwaterunkowych w budynku mieszkalnym, w którym został wyodrębniony co najmniej jeden lokal mieszkalny;
- 1b) przedsięwzięcia niskoemisyjne - przedsięwzięcia, których przedmiotem jest przygotowanie i realizacja ulepszenia, w wyniku którego następuje:
 - [a) wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, na spełniające standardy niskoemisyjne,*
 - b) likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz przyłączenie budynku mieszkalnego jednorodzinnego odpowiednio do sieci ciepłowniczej lub gazowej,]*
 - <a)wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, na spełniające standardy niskoemisyjne, z wyłączeniem kotłów na paliwo stałe spełniających wymagania klasy 5 zgodnie z normą przenoszącą europejską normę EN 303-5:2012, a w przypadku wydania nowszej wersji tej normy zgodnie z normą ją przenoszącą,**
 - b) likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, z wyłączeniem kotłów na paliwo stałe spełniających wymagania klasy 5 zgodnie z normą przenoszącą europejską normę EN 303-5:2012, a w przypadku wydania nowszej wersji tej normy zgodnie z normą ją przenoszącą, oraz przyłączenie budynku mieszkalnego jednorodzinnego odpowiednio do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej lub gazowej albo modernizacja tego przyłączenia, wraz z zainstalowaniem w tych budynkach niezbędnych urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki**

mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową,>

<ba) likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz zapewnienie budynkowi mieszkalnemu jednorodzinemu dostępu do energii z zewnętrznej instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261, 284, 568, 695, 1086 i 1503) oraz dostępu do pompy ciepła, wraz z zainstalowaniem urządzeń służących doprowadzaniu energii elektrycznej z tej instalacji oraz zainstalowaniem w tych budynkach niezbędnych urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową,>

[c) zmniejszenie zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na ciepło grzewcze, jeżeli równocześnie:

- następuje wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, na spełniające standardy niskoemisyjne, albo*
- następuje wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz budowa przyłącza gazowego albo elektroenergetycznego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo modernizacja przyłącza elektroenergetycznego do takiego budynku, albo*
- następuje likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz budowa odpowiednio przyłącza ciepłowniczego lub gazowego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo*
- istniejące urządzenia lub systemy grzewcze spełniają standardy niskoemisyjne, albo*
- budynek mieszkalny jednorodzinny jest przyłączony do sieci ciepłowniczej;]*

<c) zmniejszenie zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię dostarczaną na potrzeby ich ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej, jeżeli równocześnie:

- następuje wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, na spełniające standardy niskoemisyjne albo**
- następuje wymiana urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz budowa albo modernizacja przyłącza gazowego albo elektroenergetycznego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo**
- następuje likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, oraz budowa przyłącza ciepłowniczego do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, albo**
- istniejące urządzenia lub systemy grzewcze spełniają standardy niskoemisyjne, albo**
- budynek mieszkalny jednorodzinny jest przyłączony do sieci ciepłowniczej, albo**
- budynek mieszkalny jednorodzinny jest przyłączony, na potrzeby ogrzewania budynku, do sieci gazowej lub elektroenergetycznej, albo**
- w budynku mieszkalnym jednorodzinym jest wykorzystywany kocioł na paliwo stałe spełniający wymagania klasy 5 zgodnie z normą przenoszącą europejską normę EN 303-5:2012, a w przypadku wydania nowszej wersji tej normy zgodnie z normą ją przenoszącą;>**

[1c) standardy niskoemisyjne - wymagania, jakie spełniają urządzenia lub systemy grzewcze ogrzewające budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzenia lub systemy podgrzewające wodę użytkową w tych budynkach, wynikające z:

- a) rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1188 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 76, z późn. zm.),*
- b) rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 100, z późn. zm.),

c) przepisów odrębnych, w tym aktów prawa miejscowego;]

<1c) standardy niskoemisyjne – wymagania, jakie spełniają urządzenia lub systemy grzewcze ogrzewające budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzenia lub systemy podgrzewające wodę użytkową w tych budynkach, w tym:

a) w przypadku kotłów na paliwo stałe lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, wynikające z przepisów:

- rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1187 z dnia 27 kwietnia 2015 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla kotłów na paliwo stałe i zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 43, z późn. zm.),
- rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1188 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 76, z późn. zm.),
- rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 100, z późn. zm.),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE L 198 z 28.07.2017, str. 1, z późn. zm.),
- wydanych na podstawie art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, 1378, 1565 i ...),
- odrębnych, w tym aktów prawa miejscowego,

b) w przypadku pomp ciepła, systemów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz urządzeń wykorzystujących: paliwo gazowe lub olejowe, w tym kotłów gazowych i olejowych kondensacyjnych, odnawialne źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ciepło z sieci ciepłowniczej, energię elektryczną, wynikające z przepisów dotyczących efektywności energetycznej, w tym przepisów:

- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. uzupełniającego dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów (Dz. Urz. UE L 178 z 06.07.2011, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla ogrzewaczy pomieszczeń, ogrzewaczy wielofunkcyjnych, zestawów zawierających ogrzewacz pomieszczeń, regulator temperatury i urządzenie słoneczne oraz zestawów zawierających ogrzewacz wielofunkcyjny, regulator temperatury i urządzenie słoneczne (Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne (Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013, str. 83, z późn. zm.),
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1254/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej systemów wentylacyjnych przeznaczonych do budynków mieszkalnych (Dz. Urz. UE L 337 z 25.11.2014, str. 27, z późn. zm.),
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE;>

<1d) gospodarstwo domowe – osobę samotnie zamieszkującą i gospodarującą, która spełnia warunki, o których mowa w art. 11d ust. 1 (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo osobę spełniającą warunki, o których mowa w art. 11d ust. 1,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe);>

- 2) przedsięwzięcia termomodernizacyjne - przedsięwzięcia, których przedmiotem jest:
 - a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych,
 - b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki wymienione w lit. a, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
 - c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków wymienionych w lit. a,
 - d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji;
- 3) przedsięwzięcia remontowe - przedsięwzięcia związane z termomodernizacją, których przedmiotem jest:
 - a) remont budynków wielorodzinnych,
 - b) wymiana w budynkach wielorodzinnych okien lub remont balkonów, nawet jeśli służą one do wyłącznego użytku właścicieli lokali,
 - c) przebudowa budynków wielorodzinnych, w wyniku której następuje ich ulepszenie,
 - d) wyposażenie budynków wielorodzinnych w instalacje i urządzenia wymagane dla oddawanych do użytkowania budynków mieszkalnych, zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi;
- 4) budynek zbiorowego zamieszkania - dom opieki społecznej, hotel robotniczy, internat i bursę szkolną, dom studencki, dom dziecka, dom emeryta i rencisty, dom dla bezdomnych oraz budynki o podobnym przeznaczeniu, w tym plebanie, domy zakonne i klasztory;

- 5) budynek wielorodzinny - budynek mieszkalny, w którym występują więcej niż dwa lokale mieszkalne;
- 6) lokalna sieć ciepłownicza - sieć ciepłowniczą dostarczającą ciepło do budynków z lokalnych źródeł ciepła;
- 7) lokalne źródło ciepła:
 - a) kotłownię lub węzeł cieplny, z których nośnik ciepła jest dostarczany bezpośrednio do instalacji ogrzewania i ciepłej wody w budynku,
 - b) ciepłownię osiedlową lub grupowy wymiennik ciepła wraz z siecią ciepłowniczą o mocy nominalnej do 11,6 MW, dostarczającą ciepło do budynków;
- 8) audyt energetyczny - opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, ze wskazaniem rozwiązania optymalnego, w szczególności z punktu widzenia kosztów realizacji tego przedsięwzięcia oraz oszczędności energii, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego;
- 9) audyt remontowy - opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia remontowego, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego;
- 10) premia - premię termomodernizacyjną, premię remontową oraz premię kompensacyjną;
- 11) bank kredytujący - instytucję finansową ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, udzielającą kredytu na przedsięwzięcie termomodernizacyjne, przedsięwzięcie remontowe lub remont budynku mieszkalnego jednorodzinnego, który spełnia kryteria określone w art. 10 ust. 1;
- 12) wskaźnik kosztu przedsięwzięcia - stosunek kosztu przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, przedsięwzięcia remontowego albo remontu budynku mieszkalnego jednorodzinnego, który spełnia kryteria określone w art. 10 ust. 1, w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, do ceny 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ostatnio ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na potrzeby obliczania premii gwarancyjnej przed kwartałem złożenia wniosku o przyznanie premii;
- 13) lokal kwaterunkowy - lokal w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1182 i 1309), którego najem został nawiązany na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lub na podstawie innego tytułu prawnego przed

wprowadzeniem w danej miejscowości publicznej gospodarki lokalami albo szczególnego trybu najmu, a czynsz za najem tego lokalu był:

- a) regulowany,
 - b) ustawowo ograniczony do 3% wartości odtworzeniowej lokalu w skali roku,
 - c) ustawowo ograniczony w zakresie możliwości jego podwyższania do 10% dotychczasowego czynszu w skali roku
- w jakimkolwiek okresie między 12 listopada 1994 r. a 25 kwietnia 2005 r.;
- 14) wskaźnik przeliczeniowy - wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, obowiązujący w dniu złożenia wniosku o premię dla miejsca, w którym znajduje się budynek, którego dotyczy ten wniosek.

Rozdział 4a

[Przedsięwzięcia niskoemisyjne i gminne programy niskoemisyjne]

< **Przedsięwzięcia niskoemisyjne** >

Art. 11b.

[1. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza w gminie, w szczególności przez realizację przez gminę przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych, finansowanych na zasadach określonych w ustawie, w części ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów, zwanego dalej "Funduszem", może zostać ustanowiony gminny program niskoemisyjny.]

<1. W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza oraz poprawy efektywności energetycznej budynków w gminie, gmina może realizować przedsięwzięcia niskoemisyjne na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w tym w szczególności tych, których członkami są osoby mające prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473).>

<1a. Przedsięwzięcia niskoemisyjne, o których mowa w ust. 1, są finansowane na zasadach określonych w ustawie, w części ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów, zwanego dalej „Funduszem”.>

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

[2. *Gminny program niskoemisyjny ustanawia, w drodze uchwały, rada gminy.*

3. *Uchwała, o której mowa w ust. 2, jest aktem prawa miejscowego.*

4. *Gminny program niskoemisyjny jest zgodny z:*

1) *planem gospodarki niskoemisyjnej, o ile został uchwalony przez radę gminy;*

2) *planem zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną oraz paliwa gazowe, o ile został uchwalony przez radę gminy;*

3) *programem ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.), o ile został uchwalony przez sejmik województwa.*

5. *Gminny program niskoemisyjny określa w szczególności:*

1) *szacowaną liczbę budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w których istnieją urządzenia lub systemy grzewcze niespełniające standardów niskoemisyjnych;*

2) *szacowaną liczbę budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w których planowane jest zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze w zakresie, o którym mowa w art. 2 pkt 1b lit. c;*

3) *szacowaną liczbę budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w których istnieją urządzenia lub systemy grzewcze niespełniające standardów niskoemisyjnych;*

4) *szacowaną liczbę budynków użyteczności publicznej stanowiących własność gminy, w których istnieją urządzenia lub systemy grzewcze niespełniające standardów niskoemisyjnych;*

5) *opis dotychczasowych działań zmierzających do poprawy jakości powietrza w gminie, w szczególności w okresie 5 lat przed dniem przyjęcia gminnego programu niskoemisyjnego, oraz wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych przez gminę na ten cel, w tym w związku z realizacją programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;*

6) *opis planowanych działań mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawę jakości powietrza w gminie, zgodnych z programem ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, uwzględniający w szczególności:*

a) *planowane:*

– *rodzaje przedsięwzięć niskoemisyjnych,*

– *przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, niebędące przedsięwzięciami niskoemisyjnymi,*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

b) obszar, na którym będą realizowane przedsięwzięcia lub przyłączenia, o których mowa w lit. a,

c) proponowane instrumenty wsparcia dla mieszkańców gminy,

d) działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne.

6. Projekt gminnego programu niskoemisyjnego sporządza wójt (burmistrz, prezydent miasta).

7. Projekt gminnego programu niskoemisyjnego podlega zaopiniowaniu przez:

1) operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,

2) operatora systemu dystrybucyjnego gazowego,

3) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła

- wykonujących działalność gospodarczą odpowiednio w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, ciepła lub paliw gazowych, na obszarze, na którym jest planowana realizacja przedsięwzięć niskoemisyjnych.

8. Podmiot, o którym mowa w ust. 7, przedstawia opinię do projektu gminnego programu niskoemisyjnego w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Nieprzedstawienie opinii w terminie jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń do projektu gminnego programu niskoemisyjnego.

9. W przypadku nieuwzględnienia opinii, o której mowa w ust. 8, wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawia stanowisko w sprawie podmiotowi, o którym mowa w ust. 7.]

10. Gmina prowadzi działania informacyjne i promocyjne dotyczące przedsięwzięć niskoemisyjnych.

<11. Współfinansowanie ze środków Funduszu wynosi nie więcej niż 70% kosztów realizacji porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1.>

Art. 11c.

[1. Przedsięwzięcia niskoemisyjne są współfinansowane ze środków Funduszu na podstawie porozumienia zawieranego przez ministra właściwego do spraw gospodarki z gminą, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

1) na obszarze gminy obowiązuje uchwała, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

2) realizacja przedsięwzięć niskoemisyjnych obejmie nie mniej niż 2% i nie więcej niż 12% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy, z wyłączeniem miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000;

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 3) wymiana lub likwidacja urządzeń lub systemów grzewczych lub systemów podgrzewających wodę, o których mowa w art. 2 pkt 1b lit. a i b, nastąpi w nie mniej niż 80% budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o których mowa w pkt 2;
- 4) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze liczone łącznie dla wszystkich przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w pkt 2, wynosi nie mniej niż 50% energii finalnej w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 545, 1030, 1210 i 2020);
- 5) gmina zobowiąże się do zabezpieczenia w swoim budżecie środków finansowych pochodzących z dochodów własnych lub ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622, 1649 i 2020), których suma stanowi 30% kosztów realizacji porozumienia, a w przypadku miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000 - więcej niż 30% kosztów realizacji porozumienia.]

<1. Przedsięwzięcia niskoemisyjne są współfinansowane ze środków Funduszu na podstawie porozumienia zawieranego w imieniu i na rzecz ministra właściwego do spraw klimatu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „Narodowym Funduszem”, z gminą, jeżeli na jej obszarze obowiązuje uchwała, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz gmina zobowiąże się do:

- 1) realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w nie mniej niż 1% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy lub nie mniej niż 20 takich budynków oraz nie więcej niż 12% łącznej liczby takich budynków, z wyłączeniem miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000;
- 2) wymiany lub likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych lub systemów podgrzewających wodę użytkową, o których mowa w art. 2 pkt 1b lit. a–ba, w nie mniej niż 80% budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o których mowa w pkt 1;
- 3) zmniejszenia zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania budynku mieszkalnego jednorodzinnego i podgrzewania wody użytkowej, liczonego łącznie dla wszystkich przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w pkt 1, na poziomie nie mniejszym niż 30% energii finalnej w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 264, 284 i ...), z wyłączeniem przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w ust. 3a;

4) zabezpieczenia w swoim budżecie środków finansowych pochodzących z dochodów własnych lub ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), których suma stanowi 30% kosztów realizacji porozumienia, a w przypadku miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000 – więcej niż 30% kosztów realizacji porozumienia.>

<1a. Stroną porozumienia, o którym mowa w ust. 1, reprezentującą gminy i wykonującą ich prawa i obowiązki wynikające z realizacji i zapewnienia utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych, może być związek międzygminny w rozumieniu art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), powiat lub związek metropolitalny utworzony na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730 oraz z 2020 r. poz. 1378), przy czym warunki wskazane w ust. 1 muszą być spełnione indywidualnie przez każdą gminę, na obszarze której będą realizowane przedsięwzięcia niskoemisyjne.

1b. Przed zawarciem porozumienia, o którym mowa w ust. 1a, gminy uczestniczące w związku międzygminnym, związku metropolitalnym lub położone na terytorium powiatu, o których mowa w ust. 1a, zawierają z tymi związkami lub z tym powiatem umowę regulującą prawa i obowiązki poszczególnych stron, wynikające z realizacji i zapewnienia utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych.

1c. Narodowy Fundusz, w imieniu i na rzecz ministra właściwego do spraw klimatu, wykonuje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia, o którym mowa w ust. 1.

1d. Gmina, niezależnie od kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 4, może pokryć dodatkowe koszty realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, wykraczające poza sumę kosztów realizacji porozumienia, o którym mowa w ust. 1.

1e. Gmina może jednorazowo wystąpić o zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, na niższą liczbę lub procent budynków mieszkalnych jednorodzinnych niż minimalna liczba lub procent, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy zawarła już co najmniej jedno porozumienie spełniające wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 1.>

[2. Liczbę mieszkańców miast, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 5, ustala się na podstawie danych udostępnianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3. *Współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach porozumienia może obejmować w szczególności koszty:*

- 1) *likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, albo wymiany takich urządzeń lub systemów na spełniające standardy niskoemisyjne albo wykorzystujące paliwa gazowe albo energię elektryczną;*
- 2) *przyłączenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego do sieci ciepłowniczej albo gazowej, w wysokości równej opłacie za przyłączenie do sieci, do poniesienia której byłaby zobowiązana osoba, z którą została zawarta umowa na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego;*
- 3) *przyłączenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego do sieci elektroenergetycznej lub modernizacji przyłącza do takiej sieci, jeżeli ma to związek z realizacją przedsięwzięcia niskoemisyjnego, w wysokości równej opłacie za przyłączenie do sieci lub opłacie za modernizację przyłącza, do poniesienia której byłaby zobowiązana osoba, z którą została zawarta umowa na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego;*
- 4) *docieplenia ścian, stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów lub dachów;*
- 5) *wymiany stolarki okiennej i drzwiowej;*
- 6) *modernizacji systemu ogrzewania budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej;*
- 7) *likwidacji liniowych i punktowych mostków cieplnych;*
- 8) *modernizacji systemu wentylacji polegającej na:*
 - a) *izolacji kanałów nawiewnych i wywiewnych transportujących powietrze wentylacyjne,*
 - b) *montażu systemów optymalizujących strumień objętości oraz parametry jakościowe powietrza wentylacyjnego doprowadzanego do pomieszczeń w zależności od potrzeb użytkownika;*
- 9) *instalacji lub wymiany urządzeń pomiarowo-kontrolnych, teletransmisyjnych oraz automatyki w ramach wdrażania systemów zarządzania energią, innych niż będące własnością operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych;*
- 10) *projektów budowlanych lub technicznych oraz innej dokumentacji niezbędnej do zrealizowania przedsięwzięć niskoemisyjnych;*
- 11) *audytów potwierdzających zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze, o którym mowa w ust. 1 pkt 4;*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

12) inne koszty związane z przedsięwzięciem niskoemisyjnym, w tym koszty związane z zapewnieniem dostępu beneficjentów do usług doradztwa energetycznego, jednakże nie wyższe niż 5% kosztów realizacji porozumienia, o których mowa w ust. 5 pkt 5.]

<2. Liczbę mieszkańców miast, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, ustala się na podstawie aktualnych danych publikowanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych ze środków Funduszu w ramach porozumienia, o którym mowa w ust. 1, może obejmować koszty urządzeń, instalacji, materiałów, robót budowlanych i usług związanych w szczególności z realizacją:

- 1) likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, albo wymiany takich urządzeń lub systemów na spełniające standardy niskoemisyjne;**
- 2) zainstalowania, przyłączenia i uruchomienia mikroinstalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w tym urządzeń służących doprowadzaniu lub odprowadzaniu energii elektrycznej z tej mikroinstalacji, oraz pompy ciepła, związanych funkcjonalnie z budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym będącym przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego;**
- 3) zapewnienia budynkowi mieszkalnemu jednorodzinnemu dostępu do energii z zewnętrznej instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz pompy ciepła, wraz z zainstalowaniem urządzeń służących doprowadzaniu energii elektrycznej z tej instalacji, w tym będących własnością gminy;**
- 4) przyłączenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego do sieci ciepłowniczej albo gazowej lub modernizacji przyłącza do takiej sieci, w wysokości równej opłacie za przyłączenie do sieci, do poniesienia której byłaby zobowiązana osoba, z którą została zawarta umowa o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego;**
- 5) przyłączenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego do sieci elektroenergetycznej lub modernizacji przyłącza do takiej sieci, jeżeli ma to związek z realizacją przedsięwzięcia niskoemisyjnego, w wysokości równej opłacie za przyłączenie do sieci lub opłacie za modernizację przyłącza, do poniesienia której byłaby zobowiązana osoba, z którą została zawarta umowa o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego;**

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 6) instalacji w budynku mieszkalnym jednorodzinnym źródeł ciepła zasilanych energią elektryczną;
- 7) docieplenia ścian, stropów, podłóg na gruncie, fundamentów, stropodachów lub dachów;
- 8) wymiany stolarki okiennej i drzwiowej;
- 9) modernizacji systemu ogrzewania budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej;
- 10) likwidacji liniowych i punktowych mostków cieplnych;
- 11) modernizacji systemu wentylacji polegającej w szczególności na:
 - a) naprawie, przebudowie i izolacji kanałów nawiewnych i wywiewnych transportujących powietrze wentylacyjne,
 - b) montażu systemów optymalizujących strumień objętości oraz parametry jakościowe powietrza wentylacyjnego doprowadzanego do pomieszczeń w zależności od potrzeb użytkownika;
- 12) naprawy, przebudowy i modernizacji przewodów kominowych;
- 13) instalacji lub wymiany urządzeń pomiarowo-kontrolnych, teletransmisyjnych oraz automatyki w ramach wdrażania systemów zarządzania energią, innych niż będące własnością operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych;
- 14) robót budowlanych niezbędnych do realizacji działań, o których mowa w pkt 1–13, w wysokości nie większej niż 20% łącznych kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego;
- 15) serwisu, konserwacji i ubezpieczenia urządzeń, systemów, instalacji, stanowiących część przedsięwzięć niskoemisyjnych w okresie utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych, o którym mowa w art. 11e;
- 16) projektów budowlanych oraz innej dokumentacji niezbędnej do zrealizowania przedsięwzięć niskoemisyjnych;
- 17) dokumentacji potwierdzającej zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania budynku mieszkalnego jednorodzinnego i podgrzewania wody użytkowej oraz określającej niezbędny zakres przedsięwzięcia niskoemisyjnego, w szczególności audytów energetycznych oraz świadectw charakterystyki energetycznej budynku;
- 18) nadzoru inwestorskiego;
- 19) opracowania wniosku, o którym mowa w ust. 4, w tym przeprowadzenia **inwentaryzacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz szacowania zakresu,**

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

ilości i kosztów przedsięwzięć niskoemisyjnych, o ile zostały poniesione w okresie do 9 miesięcy przed datą zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 1;

20) innych działań gminy związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych oraz obsługi porozumienia, w tym w przygotowaniu wniosku i oświadczeń, o których mowa w art. 11d ust. 1, koszty obsługi prawnej, finansowej i technicznej, a także koszty związane z zapewnieniem dostępu beneficjentów do usług doradztwa energetycznego, w łącznej wysokości nie wyższej niż 5% kwoty, o której mowa w ust. 5 pkt 5.>

<3a. W uzasadnionych przypadkach, wynikających w szczególności ze stanu technicznego budynku mieszkalnego jednorodzinne, w ramach przedsięwzięcia niskoemisyjnego podlegającego współfinansowaniu ze środków Funduszu, gmina może nabywać urządzenia i instalacje, o których mowa w ust. 3 pkt 2, 3, 6 i 13, jako własny środek trwały i w ramach realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego udostępniać je beneficjentowi, o którym mowa w art. 11d ust. 1, w ramach umowy, o której mowa w art. 11d ust. 2.

3b. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 11d ust. 2 w zakresie ust. 3a, nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 3, art. 11d ust. 1 pkt 9 i 10 oraz art. 11f.

3c. Rada gminy określi w regulaminie, o którym mowa w art. 11d ust. 8, szczegółowe warunki zawierania i realizacji umów mających na celu realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych w sposób, o którym mowa w ust. 3a.>

[4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, jest zawierane na wniosek gminy, na okres nie dłuższy niż 3 lata.]

<4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, jest zawierane na wniosek gminy lub innych podmiotów, o których mowa w ust. 1a, na okres nie dłuższy niż:

- 1) 3 lata – w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie nie większej niż 2% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy;
- 2) 4 lata – w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie większej niż 2% łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy.>

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) informację dotyczącą:
 - a) łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy,
 - b) liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy, w których istnieją urządzenia lub systemy grzewcze niespełniające standardów niskoemisyjnych;

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

[2) *wskazanie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych planowanych do realizacji w ramach porozumienia spełniających warunków, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, objętych gminnym programem niskoemisyjnym, z uwzględnieniem podziału na rodzaje przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 1b;]*

<2) wskazanie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych planowanych do realizacji w ramach porozumienia spełniających warunków, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem podziału na rodzaje przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 1b;>

3) szacowaną liczbę beneficjentów, o których mowa w art. 11d ust. 1;

<3a) szacowaną liczbę przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w art. 11d ust. 2a;>

4) szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze liczone łącznie dla wszystkich przedsięwzięć niskoemisyjnych objętych porozumieniem;

[5] *koszty realizacji porozumienia, wraz z ich uzasadnieniem, na podstawie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w pkt 2, przy czym średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym jednorodzinny, a w przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego o dwóch lokalach - w jednym lokalu, bez udziału własnego beneficjenta, nie może przekroczyć kwoty 53 000 zł;]*

<5) koszty realizacji porozumienia, wraz z ich uzasadnieniem, na podstawie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w pkt 2, przy czym średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym jednorodzinny, a w przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego o dwóch lokalach – w jednym lokalu, nie może przekroczyć kwoty 53 000 zł;>

6) harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji porozumienia w układzie kwartalnym;

7) określenie sposobu zapewnienia przez gminę prawidłowości realizacji porozumienia i utrzymania jego efektów;

8) zobowiązanie do zabezpieczenia w budżecie gminy środków finansowych pochodzących z dochodów własnych lub ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z ust. 1 pkt 5;

[9] *informację o opiniach podmiotów, o których mowa w art. 11b ust. 7, wraz ze stanowiskiem, o którym mowa w art. 11b ust. 9;]*

10) informacje o stopniu zanieczyszczenia powietrza w gminie;

11) spodziewane korzyści z realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w stosunku do kosztów realizacji tych przedsięwzięć.

<6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, załącza się kopię umowy, o której mowa w ust. 1b, w przypadku gdy wniosek składa podmiot inny niż gmina, o którym mowa w ust. 1a.

7. Do średniego kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego, o którym mowa w ust. 5 pkt 5, nie wlicza się wkładu własnego beneficjenta, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 10.

8. Wkład własny beneficjenta, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 10, gmina przeznaczona w szczególności na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w ust. 1d, lub innych związanych z realizacją działań mających na celu utrzymanie efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych.>

Art. 11d.

[1. Gmina może zawrzeć umowę o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego wyłącznie z osobą, która łącznie spełnia następujące warunki:

1) jest właścicielem lub współwłaścicielem albo jest posiadaczem samoistnym lub współposiadaczem samoistnym całości lub części budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, w którym jest realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne, przy czym udział tej osoby lub zakres jej współposiadania nie może być mniejszy niż połowa; w przypadku gdy umowa jest zawierana z więcej niż jednym współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym suma ich udziałów we współwłasności lub zakres ich współposiadania samoistnego nie może być mniejsza niż połowa,

2) w okresie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2, średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133), nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym i złożyła oświadczenie, w którym określi liczbę osób w gospodarstwie domowym oraz dochód przypadający na jednego członka tego gospodarstwa,

3) posiada środki własne oraz zasoby majątkowe, o których mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, nieprzekraczające kwoty 424 000 zł, z

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

uwzględnieniem wartości budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, i złożyła oświadczenie zawierające informacje o tych środkach i zasobach majątkowych, zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 12,

- 4) faktycznie zamieszkuje w budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6,*
- 5) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, w celu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,*
- 6) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, na potrzeby instalacji mikroinstalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.) lub urządzeń służących doprowadzaniu lub odprowadzaniu energii elektrycznej z tej mikroinstalacji,*
- 7) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, w celu przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w art. 11e ust. 2,*
- 8) złoży oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w przypadku powstania obowiązku zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego,*
- 9) wyrazi zgodę na wniesienie wkładu własnego w wysokości oraz w sposób określony w uchwale, o której mowa w ust. 9, o ile zostanie ona wydana, jednak nie większej niż 10% kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,*
- 10) spełnia dodatkowe warunki określone przez radę gminy w uchwałach, o których mowa w ust. 8 i 9*

- zwaną dalej "beneficjentem".]

<1. Gmina może zawrzeć umowę o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego wyłącznie z osobą, która złożyła wniosek o zawarcie umowy o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego oraz łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) jest właścicielem lub współwłaścicielem albo posiadaczem samoistnym lub współposiadaczem samoistnym całości lub części budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, w którym jest realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne, przy czym udział tej osoby lub zakres jej współposiadania nie może być mniejszy niż połowa; w przypadku gdy umowa jest**

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

zawierana z więcej niż jednym współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym suma ich udziałów we współwłasności lub zakres ich współposiadania samoistnego nie może być mniejsza niż połowa,

- 2) jest członkiem gospodarstwa domowego, w którym przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111), na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, oraz złożyła oświadczenie, w którym określiła liczbę osób w gospodarstwie domowym,
- 3) posiada łącznie środki własne oraz zasoby majątkowe, o których mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133), nieprzekraczające kwoty, o której mowa w art. 11c ust. 5 pkt 5, z wyłączeniem:
 - a) wartości budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6,
 - b) nieruchomości gruntowych związanych odpowiednio z tym budynkiem lub tym lokalem,
- 4) złożyła oświadczenie zawierające informacje o środkach i zasobach majątkowych, o których mowa w pkt 3, zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 12 pkt 2,
- 5) faktycznie zamieszkuje w budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6,
- 6) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, w celu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- 7) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, na potrzeby instalacji mikroinstalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii lub urządzeń służących doprowadzaniu lub odprowadzaniu energii elektrycznej z tej mikroinstalacji, w tym na potrzeby energetyczne gminy lub spółdzielni energetycznych i klastrów energii, o których mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w których uczestniczy gmina, innych niż będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego,

- 8) wyrazi zgodę na udostępnienie budynku, o którym mowa w pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, w celu przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w art. 11e ust. 2,
- 9) złoży oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu lub podpisze weksel własny in blanco z zastrzeżeniem „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową, w przypadku powstania obowiązku zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- 10) wyrazi zgodę na wniesienie wkładu własnego w wysokości oraz w sposób określony w uchwale, o której mowa w ust. 9, o ile została wydana, jednak nie większej niż 10% kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- 11) spełnia dodatkowe warunki określone przez radę gminy w uchwale, o której mowa w ust. 8, oraz w uchwale, o której mowa w ust. 9, o ile została wydana – zwaną dalej „beneficjentem”.>

<1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane osoby składającej ten wniosek oraz członków jej gospodarstwa domowego:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) adres miejsca zamieszkania;
- 4) adres poczty elektronicznej, o ile go posiada;
- 5) numer telefonu, o ile go posiada.

1b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, osoba składająca ten wniosek dołącza oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.>

2. Przedsięwzięcie niskoemisyjne jest realizowane na podstawie umowy zawartej między gminą a beneficjentem.

<2a. Gmina może realizować przedsięwzięcia niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

2b. W przypadku realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego na podstawie ust. 2a nie stosuje się przepisów ust. 1–2 i 3–12, art. 11e i art. 11f.>

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:

- 1) zakres i rodzaj przedsięwzięcia niskoemisyjnego;
- 2) adres budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, w którym będzie realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne;
- 3) termin realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego;
- 4) obowiązki gminy związane z realizacją przedsięwzięcia niskoemisyjnego;
- 5) obowiązki beneficjenta związane z realizacją przedsięwzięcia niskoemisyjnego;
- 6) warunki i tryb zwrotu kosztów przedsięwzięcia niskoemisyjnego przez beneficjenta;
- 7) koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego, w tym w przypadku wydania uchwały, o której mowa w ust. 9, wysokość i formę wkładu własnego beneficjenta;
- 8) zgody, o których mowa w ust. 1 pkt 5-7 i 9, w tym wskazanie części budynku, lokalu lub nieruchomości, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich części, na której będzie mogła zostać zainstalowana mikroinstalacja lub urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 6;
- 9) datę zakończenia realizacji porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1.

4. Do zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2, oraz wyrażenia zgód, o których mowa w ust. 1 pkt 5-7, nie stosuje się przepisu art. 199 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495).

5. Współwłaściciele albo współposiadacze samoistni całości lub części budynku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w ust. 6, którzy nie wyrazili zgód, o których mowa w ust. 1 pkt 5-7, są obowiązani udostępnić budynek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, lub lokal, o którym mowa w ust. 6, lub nieruchomość, na której znajduje się ten budynek lub lokal, lub ich część, zgodnie z treścią tych zgód.

[6. W przypadku realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym zostały wydzielone dwa lokale mieszkalne, dla każdego lokalu zawiera się odrębną umowę.

7. Gmina weryfikuje oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.]

<6. W przypadku realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym lub dwóch lokalach mieszkalnych w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym zostały

wydzielone dwa lokale mieszkalne, dla każdego z lokali zawiera się odrębną umowę, o której mowa w ust. 2.

7. Gmina weryfikuje dochód, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4, oraz spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5.>

<7a. Przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest ustalany:

- 1) z przedostatniego roku kalendarzowego poprzedzającego rok złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 – w przypadku złożenia wniosku w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- 2) z ostatniego roku kalendarzowego poprzedzającego rok złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 – w przypadku złożenia wniosku w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

7b. Do ustalania dochodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stosuje się odpowiednio art. 5 ust. 8–9 tej ustawy.

7c. Do ustalania dochodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne stosuje się odpowiednio art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

7d. Do postępowania wszczętego na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 23 ust. 2 i 2a, ust. 4 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. f, ust. 7, art. 23b ust. 1 pkt 1, 1a i 3, ust. 4 i 5, art. 24a ust. 1 i 2, art. 25 ust. 3 i art. 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

7e. W celu weryfikacji informacji i danych zawartych w oświadczeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4, oraz spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może:

- 1) przeprowadzić wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 2) wykorzystać informacje dotyczące liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli informacje te są ustalone w wywiadzie środowiskowym, o którym mowa w ustawie z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1;

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3) **wystąpić do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) – do dyrektora centrum usług społecznych, z wnioskiem o udzielenie informacji dotyczących liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli informacje te były ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.**

7f. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 7, w tym przeprowadzania wywiadów środowiskowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.>

8. Rada gminy określi, w drodze uchwały, regulamin realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, obejmujący szczegółowe warunki realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w tej gminie, w szczególności:

- 1) dodatkowe warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez beneficjenta, u którego będzie realizowane takie przedsięwzięcie;
- 2) tryb zawierania umów i sposób ich rozliczenia;
- 3) sposób weryfikacji przestrzegania warunków umowy, o której mowa w ust. 2, oraz warunków, o których mowa w art. 11f ust. 3.

<8a. Gmina może ustanowić w regulaminie, o którym mowa w ust. 8:

- 1) **inny niż w ust. 7d tryb weryfikacji dochodu;**
- 2) **szczegółowy tryb weryfikacji oświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4;**
- 3) **szczegółowy tryb weryfikacji spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5;**

4) tryb realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych, polegający na udzielaniu dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji tych przedsięwzięć zgodnie z art. 403 ust. 4–6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.>

9. Rada gminy może określić, w drodze uchwały, sposób i warunki wnoszenia wkładu własnego przez beneficjenta, u którego będzie realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne, oraz wysokość tego wkładu, nie większą jednak niż 10% kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego.

10. Uchwały, o których mowa w ust. 8 i 9, są aktami prawa miejscowego.

11. Wynagrodzenie notariusza za sporządzenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, wynosi nie więcej niż 1/10 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564).

[12. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględniając potrzebę ujednoczenia dokumentacji, która posłuży gminie do ustalenia przez gminę wysokości środków własnych oraz zasobów majątkowych tej osoby.]

<12. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie ujednoczenia formy składanego wniosku;

2) wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, uwzględniając potrzebę ujednoczenia dokumentacji, która posłuży gminie do weryfikacji wysokości środków własnych oraz zasobów majątkowych osoby składającej wniosek, o którym mowa w ust. 1.>

[Art. 11e.

1. Gmina zapewnia utrzymanie efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych przez okres 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, w ramach którego zostały zrealizowane.

2. W celu utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina weryfikuje, co najmniej raz w roku, przez okres 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, przestrzeganie warunków umowy, o której mowa w art. 11d ust. 2, oraz warunków, o których mowa w art. 11f ust. 3.

3. W celu utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina zapewnia beneficjentom dostęp do usług doradztwa energetycznego.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<Art. 11e.

1. Gmina zapewnia utrzymanie efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych przez okres 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, w ramach którego zostały zrealizowane.
2. W celu utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina weryfikuje, co najmniej raz w roku, przez okres 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, przestrzeganie warunków umowy, o której mowa w art. 11d ust. 2, oraz warunków, o których mowa w art. 11f ust. 3.
3. W celu osiągnięcia i utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina zapewnia beneficjentom dostęp do usług doradztwa energetycznego, w szczególności w zakresie sposobów oszczędnego i ekonomicznego zużycia energii i obniżania kosztów energii w gospodarstwie domowym, użytkowania zainstalowanych w ramach przedsięwzięcia niskoemisyjnego urządzeń i systemów grzewczych w sposób najbardziej efektywny pod względem zużycia energii i ograniczania emisji, występowania o inne wsparcie ze środków publicznych w celu podnoszenia efektywności energetycznej budynku oraz obniżania kosztów energii.>

Art. 11f.

[1. Jeżeli przed upływem 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia beneficjent przeniesie w całości lub w części własność albo udział we współwłasności lub przysługujący mu zakres posiadania samoistnego budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, na rzecz osoby trzeciej, niebędącej współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym tego budynku lub lokalu, zwraca gminie, pomniejszone o wysokość wkładu własnego określoną w umowie, o której mowa w art. 11d ust. 2:

- 1) *100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło przed upływem 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;*
- 2) *50% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku*

lub lokalu nastąpiło po upływie 5 lat, a przed upływem 6 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;

- 3) 40% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło po upływie 6 lat, a przed upływem 7 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;*
- 4) 30% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło po upływie 7 lat, a przed upływem 8 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;*
- 5) 20% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło po upływie 8 lat, a przed upływem 9 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;*
- 6) 10% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz - jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło po upływie 9 lat, a przed upływem 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia.]*

<1. Jeżeli przed upływem 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia beneficjent przeniesie w całości lub w części własność albo udział we współwłasności lub przysługujący mu zakres posiadania samoistnego budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, na rzecz osoby trzeciej, niebędącej współwłaścicielem lub współposiadaczem samoistnym tego budynku lub lokalu, zwraca gminie, pomniejszone o wysokość wkładu własnego określoną w umowie, o której mowa w art. 11d ust. 2:

- 1) 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz – jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego**

budynku lub lokalu nastąpiło przed upływem 3 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia;

2) 60% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz – jeżeli przeniesienie w całości lub w części własności, udziału we współwłasności lub przysługującego mu zakresu posiadania samoistnego tego budynku lub lokalu nastąpiło po upływie 3 lat, a przed upływem 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia.>

2. Za przeniesienie własności lub udziału we współwłasności budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, lub ich części nie uważa się zmiany właściciela lub współwłaściciela wynikającej ze spadkobrania, w tym zapisu windykacyjnego.

3. *[Jeżeli przed upływem 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia w budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, lub jego części:]*

<Jeżeli przed upływem 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia w budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, lub jego części:>

- 1) stosowane będzie jakiekolwiek dodatkowe urządzenie grzewcze na paliwo stałe niespełniające standardów niskoemisyjnych,
- 2) urządzenia, systemy, instalacje lub inne elementy, będące przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego, zostaną usunięte lub naruszona zostanie ich integralność, bez zgody gminy wyrażonej w związku z zaistniałymi uwarunkowaniami technicznymi dotyczącymi tych urządzeń, systemów, instalacji lub innych elementów, będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego,
- 3) w urządzeniach lub systemach grzewczych będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego będą spalane odpady, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, 730, 1403 i 1579),
- 4) urządzenia lub systemy grzewcze będące przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego będą eksploatowane niezgodnie z instrukcją obsługi oraz przewody kominowe, do których są podłączone te urządzenia lub systemy, nie będą czyszczone przez osoby posiadające uprawnienia kominiarskie, w terminach określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w przepisach techniczno-budowlanych

- beneficjent zwraca gminie 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz.

4. W przypadku gdy umowa, o której mowa w art. 11d ust. 2, została zawarta ze wszystkimi współwłaścicielami lub współposiadaczami samoistnymi lub częścią współwłaścicieli lub współposiadaczy samoistnych budynku, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, lub lokalu, o którym mowa w art. 11d ust. 6, obowiązek zwrotu, o którym mowa w ust. 1, obciąża ich proporcjonalnie do relacji:

- 1) między wielkościami udziałów współwłaścicieli we współwłasności budynku lub lokalu lub
- 2) do zakresu współposiadania w budynku lub lokalu współposiadaczy samoistnych.

5. Obowiązek zwrotu kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego nie powstaje, jeżeli usunięcie lub naruszenie integralności urządzeń, systemów, instalacji lub innych elementów będących przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego spowodowane zostało koniecznością dokonania pilnych prac, których niewykonanie mogło prowadzić do bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub szkody majątkowej.

[6. Beneficjent zwraca gminie 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz, jeżeli informacje zawarte przez niego w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 3, lub przekazane przez niego informacje, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, 4-7, 9 lub 10, okażą się nieprawdziwe.]

<6. Beneficjent zwraca gminie 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz, jeżeli informacje zawarte przez niego w oświadczeniach, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 4, lub przekazane przez niego informacje, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, 5-8, 10 lub 11, okażą się nieprawdziwe.>

7. Obowiązek zwrotu kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego obciąża solidarnie beneficjentów:

- 1) w przypadkach, o których mowa w ust. 3;

[2) których oświadczenia, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 3, lub informacje, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, 4-7, 9 lub 10, okażą się nieprawdziwe.]

<2) których oświadczenia, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 4, lub informacje, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 1, 5-8, 10 lub 11, okażą się nieprawdziwe.>

8. Zwrócone przez beneficjenta koszty przedsięwzięcia niskoemisyjnego gmina przekazuje do Funduszu w części, w jakiej koszty te sfinansowane zostały ze środków Funduszu.
9. Ulga w zwrocie kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego udzielana przez gminę obejmuje także koszty przedsięwzięcia niskoemisyjnego w części, w jakiej koszty te sfinansowane zostały ze środków Funduszu.
- <10. Obowiązek zwrotu kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego, o którym mowa w ust. 1, nie powstaje, jeżeli beneficjent przeniesie w całości lub w części własność albo udział we współwłasności lub przysługujący mu zakres posiadania samoistnego budynku na rzecz osoby bliskiej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1362 oraz z 2020 r. poz. 284) i jeżeli ta osoba zobowiąże się w umowie zawieranej z gminą do utrzymania efektów zrealizowanego przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Do tej osoby przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.>**

Art. 14.

1. Do wniosku o przyznanie premii remontowej dołącza się:
- 1) audyt remontowy;
 - 2) oświadczenie inwestora, że kredyt na sfinansowanie przedsięwzięcia remontowego nie jest przeznaczony na sfinansowanie prac, na które uzyskano wsparcie ze środków publicznych;
 - 3) w przypadku premii remontowej udzielanej jako pomoc de minimis:
 - a) zaświadczenie lub oświadczenie o pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie uzyskanej w bieżącym roku podatkowym i dwóch latach poprzedzających ten rok albo oświadczenie o nieuzyskaniu takiej pomocy,
 - b) informacje niezbędne do udzielenia pomocy de minimis, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362, z 2019 r. poz. 730 i 1063 oraz z 2020 r. poz. 284);
 - 4) w przypadku przedsięwzięcia remontowego spełniającego warunki, o których mowa w art. 9a ust. 1, oświadczenie inwestora, że:
 - a) wszystkie jego udziały albo akcje należą do gminy - w przypadku gdy inwestorem jest spółka, o której mowa w art. 9a ust. 1 pkt 1,
 - b) wszystkie lokale mieszkalne znajdujące się w budynku wchodzi w skład mieszkaniowego zasobu gminy,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- c) budynek znajduje się na obszarze, na którym obowiązują przepisy wydane na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- d) budynek jest wpisany do rejestru zabytków lub znajduje się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków - w przypadku, o którym mowa w art. 9a ust. 2.

[1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.]

<1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.>

2. Audyt remontowy powinien zawierać:

- 1) dane identyfikacyjne:
 - a) budynku mieszkalnego,
 - b) inwestora, w tym dla osoby fizycznej imię i nazwisko, adres do korespondencji i numer PESEL, a w przypadku cudzoziemca nazwę i numer dokumentu tożsamości;
- 2) kalkulację wartości wskaźnika E, określającego obliczeniowe zapotrzebowanie na energię końcową (ciepło) do ogrzewania budynku w sezonie grzewczym;
- 3) wskazanie rzeczowego zakresu prac niezbędnych do spełnienia warunku, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2;
- 4) plan robót remontowych, o którym mowa w przepisach określających warunki użytkowania budynków mieszkalnych;
- 5) wskazanie zakresu prac remontowych objętych wnioskowanym przedsięwzięciem remontowym, zgodnie z planem robót remontowych i rzeczowym zakresem prac, o których mowa w pkt 3;
- 6) dokumenty określające szacowany koszt przedsięwzięcia.

Art. 22a.

- [1. *Minister właściwy do spraw gospodarki rozpatruje wniosek, o którym mowa w art. 11c ust. 4, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia. Do terminu rozpatrzenia wniosku nie wlicza się okresów opóźnień spowodowanych z winy gminy lub z innych przyczyn niezależnych od ministra.*
2. *W przypadku braków formalnych wniosku, o którym mowa w art. 11c ust. 4, lub dokumentów niezbędnych do jego rozpatrzenia minister właściwy do spraw gospodarki wzywa gminę do uzupełnienia tych braków w wyznaczonym terminie.]*
- <1. Narodowy Fundusz rozpatruje wniosek, o którym mowa w art. 11c ust. 4, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia. Do terminu rozpatrzenia wniosku nie wlicza się okresów opóźnień spowodowanych z winy gminy lub z innych przyczyn niezależnych od Narodowego Funduszu.**
- 2. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku, o którym mowa w art. 11c ust. 4, lub dokumentów niezbędnych do jego rozpatrzenia Narodowy Fundusz wzywa gminę do uzupełnienia tych braków w wyznaczonym terminie. Jeżeli gmina nie uzupełni braków w wyznaczonym terminie, Narodowy Fundusz pozostawia wniosek bez rozpoznania.>**
3. [*Minister właściwy do spraw gospodarki, rozpatrując wniosek, o którym mowa w art. 11c ust. 4, bierze pod uwagę:]*
- <Narodowy Fundusz, rozpatrując wniosek, o którym mowa w art. 11c ust. 4, bierze pod uwagę:>**
- 1) dostępne środki finansowe na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych;
 - 2) spełnienie przez gminę warunków, o których mowa w art. 11c ust. 1;
 - 3) informacje o stopniu zanieczyszczenia powietrza w gminie oraz liczbę mieszkańców na jej obszarze;
 - 4) spodziewane korzyści z realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych objętych wnioskiem w stosunku do kosztów realizacji tych przedsięwzięć;
 - 5) zdolność organizacyjną gminy do realizacji porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1.
4. [*Minister właściwy do spraw gospodarki informuje gminę, w formie pisemnej, o sposobie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 11c ust. 4.]* **<Narodowy Fundusz informuje gminę, w formie pisemnej, o sposobie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art.**

11c ust. 4.> W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku do tej informacji dołącza się uzasadnienie.

5. Do postępowania w sprawie zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133).

Art. 22b.

1. Porozumienie, o którym mowa w art. 11c ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) liczbę przedsięwzięć niskoemisyjnych planowanych do realizacji w ramach danego porozumienia, z uwzględnieniem podziału na rodzaje przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 1b;
 - 2) szacowaną liczbę beneficjentów objętych porozumieniem;
 - 3) szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze liczone łącznie dla wszystkich przedsięwzięć niskoemisyjnych objętych porozumieniem;
 - 4) łączną kwotę środków przeznaczoną na realizację porozumienia, w tym kwotę:
 - a) wsparcia ze środków Funduszu,
 - b) kosztów realizacji porozumienia, do których pokrycia zobowiązała się gmina;
 - 5) numer rachunku bankowego gminy;
 - 6) harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji porozumienia;
 - 7) harmonogram wypłat zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji porozumienia;
 - 8) termin wykorzystania przyznanej kwoty na realizację porozumienia;
 - 9) sposób i warunki zwrotu kwoty niewykorzystanej w ramach realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych wykonywanych na podstawie porozumienia albo wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, albo pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości, albo zwróconej przez beneficjenta;
 - 10) numer rachunku, na który dokonywane będą zwroty, o których mowa w pkt 9;
 - [11) tryb kontroli realizacji porozumienia przez ministra właściwego do spraw gospodarki;
 - 12) zakres, formę i terminy przedkładania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacji o realizacji porozumienia oraz terminy i sposób rozliczania środków Funduszu przeznaczonych na realizację porozumienia;]
- <11) tryb kontroli realizacji porozumienia przez Narodowy Fundusz;**

12) zakres, formę i terminy przedkładania Narodowemu Funduszowi informacji o realizacji porozumienia oraz terminy i sposób rozliczania środków Funduszu przeznaczonych na realizację porozumienia;>

13) zobowiązanie gminy do wprowadzenia do rejestru danych, pozyskanych w związku z realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych, o wykorzystywanych wyrobach zawierających azbest;

[14) datę zakończenia realizacji porozumienia, nie dłuższą jednak niż 3 lata od daty zawarcia porozumienia.]

<14) datę zakończenia realizacji porozumienia, nie późniejszą jednak niż terminy, o których mowa w art. 11c ust. 4.>

[2. Porozumienie, o którym mowa w art. 11c ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki oraz gmina przechowują przez okres nie krótszy niż 10 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia.]

<2. Porozumienie, o którym mowa w art. 11c ust. 1, Narodowy Fundusz, minister właściwy do spraw klimatu oraz gmina przechowują przez okres nie krótszy niż 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia.>

Art. 22c.

1. *[Po zawarciu porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki:]*

<Po zawarciu porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1, Narodowy Fundusz:>

[1) przekazuje BGK jeden egzemplarz porozumienia;]

<1) przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz BGK po jednym egzemplarzu porozumienia;>

2) występuje z wnioskiem o wypłatę gminie, ze środków Funduszu, kwoty określonej w porozumieniu, o którym mowa w art. 11c ust. 1, w terminach w nim określonych.

2. BGK wypłaca kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, na rachunek bankowy gminy wskazany w porozumieniu, o którym mowa w art. 11c ust. 1.

3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2:

[1) niewykorzystane w terminie określonym w porozumieniu, o którym mowa w art. 11c ust. 1,]

<1) niewykorzystane w terminach, o których mowa w art. 11c ust. 4,>

2) zwrócone przez beneficjenta w związku z zaistnieniem okoliczności, o których mowa w art. 11f ust. 1, 3 i 6,

3) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

4) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

[- podlegają zwrotowi do Funduszu w terminie określonym w art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z zastrzeżeniem że środki, o których mowa w pkt 1 i 2, podlegają zwrotowi bez odsetek.]

<- podlegają zwrotowi do Funduszu w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji porozumienia, z zastrzeżeniem, że środki, o których mowa w pkt 1 i 2, podlegają zwrotowi bez odsetek.>

4. Środki, o których mowa w ust. 3, oraz środki niewypłacone na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych w danym roku, pozostają w Funduszu z przeznaczeniem na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych.

[5. Do udzielania i rozliczania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczące dotacji udzielanych z budżetu państwa.]

<5. Do środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych dotyczących dotacji.>

<5a. W przypadku niedokonania zwrotu środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zgodnie z ust. 3, minister właściwy do spraw klimatu wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Odsetki od środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nalicza się począwszy od dnia wypłacenia tych środków gminie zgodnie z ust. 2.

5b. Minister właściwy do spraw klimatu może upoważnić Narodowy Fundusz, na podstawie odrębnego porozumienia, do wydawania decyzji, o których mowa w ust. 5a.>

[6. Warunki i tryb współpracy ministra właściwego do spraw gospodarki i BGK w zakresie współfinansowania przedsięwzięć niskoemisyjnych ze środków Funduszu określa odrębne porozumienie.]

<6. Warunki i tryb współpracy ministra właściwego do spraw klimatu, BGK i Narodowego Funduszu w zakresie współfinansowania przedsięwzięć

niskoemisyjnych ze środków Funduszu, w tym sposób pokrycia kosztów, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2a, określa odrębne porozumienie.>

7. Środki przekazane gminie na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1, stanowią dochody gminy, w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

[8. Minister właściwy do spraw gospodarki zapewnia przekazywanie środków budżetu państwa na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych do Funduszu.]

<8. Minister właściwy do spraw klimatu zapewnia przekazywanie środków budżetu państwa na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych do Funduszu.>

Art. 25.

1. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) wypłatę przyznanych premii;
- 1a) wypłatę kwot określonych w porozumieniach, o których mowa w art. 11c ust. 1;
- 2) pokrycie kosztów weryfikacji audytów energetycznych i audytów remontowych;
- <2a) pokrycie kosztów wykonywania przez Narodowy Fundusz zadań dotyczących przedsięwzięć niskoemisyjnych, określonych w rozdziałach 4a i 5;>**
- 3) pokrycie kosztów obsługi Funduszu;
- 4) pokrycie kosztów promocji Funduszu.

2. Okresowo wolne środki Funduszu mogą być:

- 1) lokowane w innych bankach, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 2;
- 2) inwestowane w papiery wartościowe lub jednostki uczestnictwa, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 3.

<Rozdział 5a

Centralna ewidencja emisyjności budynków

Art. 27a.

1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa prowadzi centralną ewidencję emisyjności budynków, zwaną dalej „ewidencją”, oraz jest administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

2. W ewidencji gromadzi się:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) dane i informacje o budynkach i lokalach w zakresie:
- a) źródła ciepła, w tym zasilania z sieci ciepłowniczej, wykorzystywanego na potrzeby budynku lub lokalu,
 - b) źródła energii elektrycznej, wykorzystywanego na potrzeby budynku lub lokalu w celu ogrzewania lub podgrzania wody użytkowej,
 - c) źródła spalania paliw, w rozumieniu art. 157a ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, niewymagającego pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy,
 - d) przeprowadzonej kontroli lub czynności, o której mowa w:
 - art. 379 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w zakresie kontroli źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, niewymagającego pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy, lub spełnienia wymagań określonych w uchwale, o której mowa w art. 96 ust. 1 tej ustawy, lub ustalenia wysokości należnej opłaty za korzystanie ze środowiska, o której mowa w art. 284 ust. 1 tej ustawy,
 - art. 9u ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439), w zakresie kontroli gospodarowania odpadami komunalnymi lub odprowadzania nieczystości ciekłych,
 - art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 995 i 1339), w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086),
 - art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 213 i 471), w zakresie objętym świadectwem charakterystyki energetycznej budynków,
 - art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, w zakresie kontroli stanu technicznego systemu ogrzewania,
 - art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w zakresie kontroli przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych),

- przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961), w zakresie usuwania zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych,
 - e) przekazanej premii termomodernizacyjnej, przekazanej premii remontowej oraz zwrotu takich premii,
 - f) ulgi podatkowej, o której mowa w art. 26h ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, 1291, 1428, 1492, 1565 i ...),
 - g) udzielonego ze środków publicznych finansowania albo dofinansowania:
 - przedsięwzięć termomodernizacyjnych, przedsięwzięć niskoemisyjnych lub przedsięwzięć remontowych,
 - odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
 - innych przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza,
 - h) przyznanych świadczeń z pomocy społecznej lub innych form wsparcia finansowego ze środków publicznych w zakresie:
 - dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
 - dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833, 843, 1086, 1378 i 1565),
 - zasiłku celowego z przeznaczeniem na ogrzewanie, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) dane osób uprawnionych, o których mowa w art. 27b ust. 1, do wprowadzania danych i informacji do ewidencji, o których mowa w art. 27b ust. 4;
- 3) dane właścicieli lub zarządców budynków lub lokali:
- a) imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy oraz adres jego miejsca zamieszkania lub siedziby,
 - b) adres nieruchomości, w obrębie której eksploatowane jest źródło ciepła lub źródło spalania paliw, o których mowa odpowiednio w pkt 1 lit. a i c,
 - c) numer telefonu, o ile posiada,
 - d) adres poczty elektronicznej, o ile posiada.

3. Dane i informacje są:

- 1) **wprowadzane przez osoby uprawnione, o których mowa w art. 27b ust. 1;**

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

◁> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

- 2) **pozyskiwane automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję z:**
 - a) **bazy danych obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skali 1:10000 (BDOT10k),**
 - b) **centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków,**
 - c) **baz danych podmiotów przetwarzających dane w ramach swojej działalności, w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,**
 - d) **centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane oraz centralnego rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej.**
4. **Na potrzeby ewidencji, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego tę ewidencję, są wykorzystywane dane zgromadzone w geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz w państwowym rejestrze granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju.**
5. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe dane i informacje gromadzone w ewidencji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, przekazywane przez osoby uprawnione, o których mowa w art. 27b ust. 1, oraz uzupełniane automatycznie przez system teleinformatyczny obsługujący ewidencję, mając na względzie użyteczność i bezpieczeństwo tych danych i informacji oraz funkcjonalność ewidencji.**

Art. 27b.

1. **Uprawnionymi do wprowadzania danych i informacji do ewidencji są osoby:**
 - 1) **przeprowadzające kontrolę, o której mowa w art. 379 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska:**
 - a) **źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, niewymagającego pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy,**
 - b) **spełnienia wymagań określonych w uchwale, o której mowa w art. 96 ust. 1 tej ustawy,**
 - c) **uiszczenia należnej opłaty za korzystanie ze środowiska, o której mowa w art. 284 ust. 1 tej ustawy**

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a–c oraz lit. d tiret pierwsze,
- 2) przeprowadzające kontrolę, o której mowa w art. 9u ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:
 - a) gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - b) odprowadzania nieczystości ciekłych
- w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a–c oraz lit. d tiret drugie,
- 3) przeprowadzające kontrolę, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a–c oraz lit. d tiret trzecie,
- 4) przeprowadzające kontrolę przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych), o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w zakresie tej kontroli – w odniesieniu do danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a–c oraz lit. d tiret szóste,
- 5) wskazane przez BGK, realizujące czynności w zakresie premii termomodernizacyjnych i premii remontowych – w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. e,
- 6) wskazane przez organy realizujące czynności w zakresie ulgi podatkowej, o której mowa w art. 26h ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. f,
- 7) wskazane przez organy lub inne podmioty udzielające ze środków publicznych finansowania albo dofinansowania:
 - a) przedsięwzięć termomodernizacyjnych, przedsięwzięć niskoemisyjnych lub przedsięwzięć remontowych,
 - b) odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
 - c) innych przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza
- w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. g,
- 8) wskazane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w zakresie:

- a) przyznanych świadczeń z pomocy społecznej lub innych form wsparcia finansowego ze środków publicznych w zakresie:
- dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
 - dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne,
 - zasiłku celowego z przeznaczeniem na ogrzewanie, o którym mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
 - w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. h,
- b) deklaracji i przypadku, o których mowa odpowiednio w art. 27g ust. 2 pkt 2 i ust. 5,
- 9) usuwające zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych, stosownie do przepisów wydanych na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej – w zakresie danych, o których mowa w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a–c oraz lit. d tiret siódme
- zwane dalej „osobami uprawnionymi”.
2. Dane osób uprawnionych gromadzi się w wykazie osób uprawnionych, zwanym dalej „wykazem”.
3. Dane osób uprawnionych wpisuje się do wykazu za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję na wniosek:
- 1) starosty, marszałka województwa – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) wójta, burmistrza, prezydenta miasta – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 8;
 - 3) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
 - 4) tych osób – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 9;
 - 5) właściwego organu lub podmiotu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5–7.
4. Wykaz zawiera:
- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej;
 - 2) adres do korespondencji, w tym adres poczty elektronicznej;
 - 3) informacje o odpowiednich:
- a) kwalifikacjach w rzemiośle kominiarskim, w tym ich numer,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- b) **uprawnieniach budowlanych, w tym ich numer, specjalność i zakres**
– w odniesieniu do osób, które te kwalifikacje lub uprawnienia posiadają;
- 4) **numer legitymacji służbowej lub upoważnienia i datę jego wydania;**
- 5) **identyfikator systemowy oraz datę jego nadania.**
- 5. **Wniosek o wpis do wykazu oraz wnioski o zmianę danych zawartych w wykazie zawiera dane, o których mowa w ust. 4.**
- 6. **W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4, do wniosków, o których mowa w ust. 5, dołącza się:**
 - 1) **oświadczenie o zgodności danych zawartych we wniosku ze stanem faktycznym;**
 - 2) **kopie dokumentów potwierdzających nadanie odpowiednich:**
 - a) **kwalifikacji w rzemiośle kominiarskim,**
 - b) **uprawnień budowlanych.**
- 7. **Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia.**
- 8. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przyznaje osobie uprawnionej dostęp do systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.**
- 9. **W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4, osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i 9, albo organ lub podmiot w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5–7, składa do ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wnioski o zmianę tych danych, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany, przekazując kopię dokumentów potwierdzających zaistniałą zmianę za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.**
- 10. **W przypadku, o którym mowa w ust. 9, przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.**
- 11. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa dokonuje zmian w wykazie w przypadku powzięcia informacji o zmianie danych, o których mowa w ust. 4.**

12. **Wnioski, o których mowa w ust. 5, składa się przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego pod adresem elektronicznym wskazanym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.**
13. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi wzory wniosków, o których mowa w ust. 5, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517).**

Art. 27c.

1. **Osoby uprawnione w trakcie kontroli lub czynności, o których mowa w art. 27b ust. 1, wprowadzają do ewidencji, za pomocą elektronicznego formularza inwentaryzacyjnego, dane i informacje zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 27a ust. 5, za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję. W przypadku, o którym mowa w art. 27b ust. 1 pkt 9, dane i informacje wprowadza się bezpośrednio po przeprowadzeniu czynności.**
2. **W przypadku braku możliwości wprowadzenia danych do ewidencji, spowodowanego przyczynami niezależnymi od osoby uprawnionej, wprowadzenia danych dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia, w którym powstał obowiązek ich wprowadzenia.**
3. **W celu umożliwienia wprowadzenia danych do ewidencji, osobom uprawnionym zapewnia się dostęp do danych zgromadzonych w tej ewidencji.**
4. **Osobom uprawnionym udziela się informacji niezbędnych do realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1.**
5. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób wprowadzania danych i informacji do ewidencji, uwzględniając zakres danych i informacji wprowadzanych do ewidencji oraz ich zapisywanie w systemie teleinformatycznym obsługującym ewidencję.**
6. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi wzór formularza, o którym mowa w ust.**

1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 27d.

1. Dane i informacje zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:

- 1) organom Inspekcji Ochrony Środowiska;
- 2) organom nadzoru budowlanego;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw klimatu;
- 4) Narodowemu Funduszowi;
- 5) wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 6) Głównemu Urzędowi Statystycznemu;
- 7) podmiotom, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1–7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086);
- 8) Krajowemu Ośrodkowi Bilansowania i Zarządzania Emisjami – Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu;
- 9) ministrowi właściwemu do spraw energii;
- 10) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 11) organom Krajowej Administracji Skarbowej;
- 12) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
- 13) ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 14) ośrodkom pomocy społecznej lub centrom usług społecznych;
- 15) BGK;
- 16) wójtom, burmistrzom lub prezydentom miasta;
- 17) starostom;
- 18) sejmikom województwa;
- 19) marszałkom województwa;
- 20) wojewodom;
- 21) Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska;
- 22) regionalnym dyrektorom ochrony środowiska;
- 23) organom lub innym podmiotom udzielającym ze środków publicznych finansowania albo dofinansowania;

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- a) **przedsięwzięć termomodernizacyjnych, przedsięwzięć niskoemisyjnych lub przedsięwzięć remontowych,**
 - b) **odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,**
 - c) **innych przedsięwzięć związanych z ochroną powietrza;**
- 24) Urzędowi Regulacji Energetyki;**
- 25) zakładom ubezpieczeń.**

2. Dane i informacje zgromadzone w ewidencji udostępnia się podmiotom, o których mowa w ust. 1, w systemie teleinformatycznym obsługującym ewidencję w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Dane i informacje zgromadzone w ewidencji udostępnia się podmiotom, o których mowa w ust. 1, na wniosek złożony w postaci elektronicznej opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych i informacji zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1, albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania elektronicznego wniosku, o którym mowa w ust. 3, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane i informacje uzyskał;**
- 2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych i informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;**
- 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.**

5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj i zakres danych i informacji udostępnianych na podstawie ust. 1 oraz sposób udostępniania danych z systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony danych i

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

informacji, w tym danych osobowych przetwarzanych w ewidencji i ich ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem.

6. Udostępnianie danych i informacji Głównemu Urzędowi Statystycznemu odbywa się na zasadach określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486).

Art. 27e.

1. Właścicielom budynków lub lokali, po podaniu informacji określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, udostępnia się dane dotyczące ich budynków lub lokali, zgromadzone w ewidencji, w postaci elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.
2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres udostępnianych danych oraz informacje, których podanie jest wymagane, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa tych danych.

Art. 27f.

1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta po przeprowadzeniu kontroli, o której mowa w:
 - 1) art. 379 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska w zakresie:
 - a) źródła spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, niewymagającego pozwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 tej ustawy,
 - b) spełnienia wymagań określonych w uchwale, o której mowa w art. 96 ust. 1 tej ustawy,
 - 2) art. 9u ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie:
 - a) gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - b) pozbywania się nieczystości ciekłych– sporządza protokół, o którym mowa w art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.

2. Protokół kontroli zawiera:

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) **oznaczenie organu kontrolnego;**
 - 2) **datę i miejsce przeprowadzenia kontroli;**
 - 3) **numer sprawy;**
 - 4) **dane osoby przeprowadzającej kontrolę oraz jej podpis;**
 - 5) **dane osoby kontrolowanej lub podmiotu kontrolowanego oraz jej podpis albo wskazanie przyczyn odmowy podpisania;**
 - 6) **zakres kontroli, w tym wskazanie nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone;**
 - 7) **pouczenia o prawie kontrolowanego do otrzymania protokołu kontroli, wnoszenia zastrzeżeń i uwag wraz z uzasadnieniem oraz możliwości odmowy jego podpisania.**
3. **Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu określi wzór protokołu, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.**

Art. 27g.

1. **Właściciel lub zarządca budynku lub lokalu składa do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw, o których mowa odpowiednio w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a i c, zwaną dalej „deklaracją”, w terminie 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia tego źródła ciepła lub źródła spalania paliw.**
2. **Deklarację składa się w postaci:**
 - 1) **elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję, lub**
 - 2) **pisemnej.**
3. **Deklaracja zawiera:**
 - 1) **imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy budynku lub lokalu oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby;**
 - 2) **adres nieruchomości, w obrębie której eksploatowane jest źródło ciepła lub źródło spalania paliw, o których mowa odpowiednio w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a i c;**
 - 3) **numer telefonu właściciela lub zarządcy budynku lub lokalu, o ile posiada;**

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

◁> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

- 4) adres poczty elektronicznej właściciela lub zarządcy budynku lub lokalu, o ile posiada;
 - 5) informacje o liczbie i rodzaju eksploatowanych w obrębie nieruchomości źródeł ciepła lub źródeł spalania paliw, o których mowa odpowiednio w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. a i c, oraz o ich przeznaczeniu i wykorzystywanych w nich paliwach.
4. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 3 pkt 5, właściciel lub zarządca budynku lub lokalu jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia, w którym zaistniała zmiana.
5. W terminie 30 dni od dnia otrzymania deklaracji w postaci pisemnej wójt, burmistrz lub prezydent miasta wprowadza do ewidencji dane i informacje zawarte w deklaracji z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję.
6. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu określi wzór formularza deklaracji w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Rozdział 5b

Przepis karny

Art. 27h.

1. Kto, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, nie składa w terminie deklaracji, podlega karze grzywny.
2. Nie podlega karze, o której mowa w ust. 1, sprawca, który złożył deklarację po terminie, jeżeli złożenie deklaracji nastąpiło przed dniem, w którym wójt, burmistrz lub prezydent miasta powziął wiadomość o popełnieniu wykroczenia.
3. Orzekanie w sprawach o czyn określony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2020 r. poz. 729, 956 i 1423).>

U S T A W A z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 995 i 1339)

Art. 2.

1. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy:

- 1) kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.) w zakresie:
 - a) przestrzegania przepisów o ochronie środowiska,
 - b) przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska,
 - c) przestrzegania przepisów dotyczących zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
 - d) eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem,
 - e) przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami oraz odpadami opakowaniowymi,
 - f) przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
 - g) postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową oraz z fluorowanymi gazami cieplarnianymi i pozostałymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2158 oraz z 2020 r. poz. 284), oraz z produktami i urządzeniami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi, z wyłączeniem systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających te substancje lub gazy,
 - h) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2019 r. poz. 706 oraz z 2020 r. poz. 322), w zakresie wymagań określonych w zezwoleniach na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej albo w zgodach na zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w zakresie postępowania z odpadami, w tym powstającymi podczas zamkniętego użycia organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz po zakończeniu zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska,

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- i) przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- j) przestrzegania przepisów o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, z wyjątkiem przepisów art. 37 i art. 39 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1895 oraz z 2020 r. poz. 150, 284 i 875),
- k) przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach, z wyjątkiem przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów art. 8, art. 9, art. 10 ust. 1, art. 11, art. 31 ust. 3, art. 48-50, art. 53 oraz art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2019 r. poz. 521 i 1403 oraz z 2020 r. poz. 150 i 284),
- l) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 i 875);
- 1a) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 150, 284 i 875);
- 2) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:
 - a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,
 - b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,
 - c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
 - d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
 - e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13);
- 2a) prowadzenie działalności laboratoryjnej polegającej na:
 - a) wykonywaniu badań, w tym pobieraniu próbek, wykonywaniu pomiarów i analiz na potrzeby państwowego monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych,

- b) zapewnieniu nadzoru nad jakością badań, o których mowa w lit. a, zgodnie z normą PN-EN-ISO/IEC 17025 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących,
- c) prowadzeniu badań przy użyciu referencyjnych i równoważnych metod pomiarowych,
- d) organizacji i udziale w porównaniach międzylaboratoryjnych i badaniach biegłości;
- 3) podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska;
- 4) przeciwdziałanie poważnym awariom oraz sprawowanie nadzoru nad usuwaniem ich skutków;
- 5) wykonywanie zadań związanych ze zbieraniem danych do Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń oraz prowadzeniem Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń;
- 6) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, 284, 322 i 471);
- 7) udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 8) wykonywanie zadań w zakresie zapobiegania szkodom w środowisku i ich naprawy;
- 9) wykonywanie zadań określonych w przepisach o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów;
- 10) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1849 oraz z 2020 r. poz. 284);
- 11) kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku, podlegających ocenie zgodności w zakresie spełniania przez nie zasadniczych lub innych wymagań dotyczących ochrony środowiska;
- 12) wykonywanie zadań z zakresu:
 - a) ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1225 oraz z 2020 r. poz. 284 i 322),
 - b) rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

⟷ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.),

c) rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. Urz. UE L 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48, z późn. zm.),

d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 689/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE L 204 z 31.07.2008, str. 1, z późn. zm.),

e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.)

- w zakresie zagrożeń dla środowiska;

12a) wykonywanie zadań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE L 295 z 12.11.2010, str. 23);

13) wykonywanie zadań dotyczących przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2020 r. poz. 136 i 284) w zakresie emisji gazów cieplarnianych objętych systemem oraz szacowanie wielkości emisji gazów cieplarnianych z instalacji lub z operacji lotniczej, o którym mowa w art. 87 ust. 4 i art. 88 ust. 1 tej ustawy;

13a) przeprowadzanie kontroli, o której mowa w art. 168a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

14) wykonywanie pomiarów wielkości emisji oraz poziomu substancji lub energii występujących w środowisku;

15) (uchylony);

16) (uchylony);

17) współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 17a) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, 284, 695, 782 i 875);
- 17b) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (Dz. U. z 2019 r. poz. 1594) oraz wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE L 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13 października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE L 275 z 20.10.2015, str. 4);
- 17c) wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 177 i 284);
- 17d) kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz. U. poz. 1680 oraz z 2020 r. poz. 284);
- 17e) wykonywanie zadań określonych w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o systemach homologacji typu UE i nadzoru rynku silników spalinowych przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach (Dz. U. poz. 1339);
- <17f) wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284, 412 i ...) w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086);>**
- 18) wykonywanie innych zadań określonych odrębnymi przepisami.
- 1a. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy również ściganie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń i ustawach wymienionych w ust. 1, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia.

2. (uchylony).

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3. Inspekcja Ochrony Środowiska współpracuje z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.
4. W przypadku niecierpiącym zwłoki organy Inspekcji Ochrony Środowiska, realizując zadania, o których mowa w ust. 1, 1a i 3, wykonują obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem 2016/679", przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu, na swojej stronie internetowej oraz w siedzibie urzędu w widocznym miejscu.
5. W związku z przetwarzaniem przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska danych osobowych w toku realizacji zadań określonych w ust. 1, 1a i 3 prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia 2016/679, przysługuje w zakresie, w jakim nie ma wpływu na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.
6. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska informują o ograniczeniu, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą, w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu Inspekcji Ochrony Środowiska.
7. Dane osobowe, o których mowa w ust. 5, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:
 - 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
 - 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.
8. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wstrzymuje ani nie ogranicza wykonywania przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska zadań, o których mowa w ust. 1, 1a i 3.

Art. 5a.

1. Roczny plan działalności kontrolnej obejmuje:
 - 1) ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących środowiska;
 - 2) obszar objęty planem kontroli;
 - 3) wykaz zakładów objętych planem, w tym wykaz:
 - a) instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
 - b) zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, zwanych dalej odpowiednio "zakładami o zwiększonym ryzyku" i "zakładami o dużym ryzyku";
 - 4) procedury opracowywania programów kontroli planowych dla zakładów, o których mowa w pkt 3;
 - 5) procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów, o których mowa w pkt 3;
 - 6) w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku - ogólną ocenę znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa oraz wykaz grup zakładów, o których mowa w art. 264d ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.
2. W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wojewódzki inspektor ochrony środowiska na podstawie rocznego planu kontroli sporządza programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.
3. Częstotliwość kontroli, o której mowa w ust. 2, jest ustalana z uwzględnieniem systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez daną instalację, oraz przepisów dotyczących częstotliwości prowadzenia kontroli.
4. W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:
 - 1) roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
 - 2) 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.
5. Systematyczna ocena zagrożeń dla środowiska, o której mowa w ust. 3, uwzględnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- 1) potencjalne i rzeczywiste oddziaływanie danych instalacji na zdrowie ludzi i środowisko, z uwzględnieniem poziomu i rodzajów emisji, wrażliwości środowiska lokalnego i ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 2) historię zgodności z warunkami pozwolenia;
- 3) rejestrację organizacji lub prowadzącego instalację w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS).

[6. Jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego lub zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykáže istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu lub w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli przeprowadza się ponowną kontrolę, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424).]

<6. Jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego lub zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykáže istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu lub w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli przeprowadza się ponowną kontrolę, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.>

7. Pozaplanowe kontrole przeprowadza się w szczególności w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje, wystąpienia poważnych awarii, stwierdzenia naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz, w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego.

U S T A W A z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, 1291, 1428, 1492 i 1565)

Art. 5a.

Ilekoć w ustawie jest mowa o:

- 1) inwestycjach - oznacza to środki trwałe w budowie w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680 oraz z 2020 r. poz. 568), zwanej dalej "ustawą o rachunkowości";

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 2) składnikach majątkowych - oznacza to aktywa w rozumieniu ustawy o rachunkowości pomniejszone o przejęte długi funkcjonalnie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą zbywcy, o ile długi te nie zostały uwzględnione w cenie nabycia, o której mowa w art. 22g ust. 3;
- 3) przedsiębiorstwie - oznacza to przedsiębiorstwo w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego;
- 4) zorganizowanej części przedsiębiorstwa - oznacza to organizacyjnie i finansowo wyodrębniony w istniejącym przedsiębiorstwie zespół składników materialnych i niematerialnych, w tym zobowiązania, przeznaczonych do realizacji określonych zadań gospodarczych, który zarazem mógłby stanowić niezależne przedsiębiorstwo samodzielnie realizujące te zadania;
- 5) Ordynacji podatkowej - oznacza to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.);
- 6) działalności gospodarczej albo pozarolniczej działalności gospodarczej - oznacza to działalność zarobkową:
 - a) wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową,
 - b) polegającą na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu kopalin ze złóż,
 - c) polegającą na wykorzystywaniu rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych- prowadzoną we własnym imieniu bez względu na jej rezultat, w sposób zorganizowany i ciągły, z której uzyskane przychody nie są zaliczane do innych przychodów ze źródeł wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 1, 2 i 4-9;
- 7) ustawie o rehabilitacji zawodowej - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875);
- 8) urzędzie skarbowym - oznacza to urząd skarbowy, przy pomocy którego odpowiednio właściwy dla podatnika lub płatnika naczelnik urzędu skarbowego wykonuje swoje zadania;
- 9) (uchylony);
- 10) (uchylony);
- 11) papierach wartościowych - oznacza to papiery wartościowe, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 89, 284, 288 i 568);

- 12) dyskoncie - oznacza to różnicę między kwotą uzyskaną z wykupu papieru wartościowego przez emitenta a wydatkami poniesionymi na nabycie papieru wartościowego na rynku pierwotnym lub wtórnym, a w przypadku nabycia papieru wartościowego w drodze spadku lub darowizny - różnicę między kwotą uzyskaną z wykupu a wydatkami poniesionymi przez spadkodawcę lub darczyńcę na nabycie tego papieru wartościowego;
- 13) pochodnych instrumentach finansowych - oznacza to instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c-i ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 14) funduszach kapitałowych - oznacza to fundusze inwestycyjne oraz fundusze zagraniczne, o których mowa w przepisach o funduszach inwestycyjnych, oraz ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe działające na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, z wyjątkiem funduszy emerytalnych, o których mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 15) ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym - oznacza to ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 43, z późn. zm.);
- 16) ustawie o działalności pożytku publicznego - oznacza to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
- 17) ustawie o podatku od towarów i usług - oznacza to ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r. poz. 106, 568, 1065 i 1106);
- 18) ustawie o partnerstwie publiczno-prywatnym - oznacza to ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711);
- 18a) ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów - oznacza to ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* <**o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków**> (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284 i 412);
- 18b) budynku mieszkalnym jednorodzinnym - oznacza to budynek mieszkalny jednorodzinny w rozumieniu art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.);
- 18c) przedsięwzięciu termomodernizacyjnym - oznacza to przedsięwzięcie termomodernizacyjne w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy *[o wspieraniu termomodernizacji*

i remontów] <o **wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków**>;

19) (uchylony);

19a) samochodzie osobowym - oznacza to pojazd samochodowy w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony, konstrukcyjnie przeznaczony do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą, z wyjątkiem:

a) pojazdu samochodowego mającego jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą:

– klasyfikowanego na podstawie przepisów o ruchu drogowym do podrodzaju: wielozadaniowy, van lub

– z otwartą częścią przeznaczoną do przewozu ładunków,

b) pojazdu samochodowego, który posiada kabinę kierowcy z jednym rzędem siedzeń i nadwozie przeznaczone do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu,

c) pojazdu specjalnego, jeżeli z dokumentów wydanych zgodnie z przepisami o ruchu drogowym wynika, że dany pojazd jest pojazdem specjalnym, i jeżeli spełnione są również warunki zawarte w odrębnych przepisach, określone dla następujących przeznaczeń:

– agregat elektryczny/spawalniczy,

– do prac wiertniczych,

– koparka, koparko-spycharka,

– ładowarka,

– podnośnik do prac konserwacyjno-montażowych,

– żuraw samochodowy,

d) pojazdu samochodowego określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 86a ust. 16 ustawy o podatku od towarów i usług;

20) małym podatniku - oznacza to podatnika, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, a w przypadku przedsiębiorstwa w spadku również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy; przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według

Objaśnienie oznaczeń: [*]* kursywa – tekst usunięty przez Sejm

- średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł;
- 21) certyfikacie rezydencji - oznacza to zaświadczenie o miejscu zamieszkania podatnika dla celów podatkowych wydane przez właściwy organ administracji podatkowej państwa miejsca zamieszkania podatnika;
- 22) zagranicznym zakładzie - oznacza to:
- a) stałą placówkę, poprzez którą podmiot mający miejsce zamieszkania na terytorium jednego państwa wykonuje całkowicie lub częściowo działalność na terytorium innego państwa, a w szczególności oddział, przedstawicielstwo, biuro, fabrykę, warsztat albo miejsce wydobywania bogactw naturalnych,
 - b) plac budowy, budowę, montaż lub instalację, prowadzone na terytorium jednego państwa przez podmiot mający miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa,
 - c) osobę, która w imieniu i na rzecz podmiotu mającego miejsce zamieszkania na terytorium jednego państwa działa na terytorium innego państwa, jeżeli osoba ta ma pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów i pełnomocnictwo to faktycznie wykonuje
- chyba że umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, stanowi inaczej;
- 23) ustawie o emeryturach kapitałowych - oznacza to ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926);
- 23a) umowie o pomocy przy zbiorach - oznacza to umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174 i 782);
- 24) ⁽¹⁾ PKWiU - oznacza to Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. poz. 1676, z 2017 r. poz. 2453, z 2018 r. poz. 2440, z 2019 r. poz. 2554 oraz z 2020 r. poz. 556);
- 25) oznaczeniu "ex" - oznacza to, że zakres wymienionych wyrobów lub usług jest węższy niż określony w podanym grupowaniu PKWiU;
- 26) spółce niebędącej osobą prawną - oznacza to spółkę inną niż określona w pkt 28;
- 27) rachunku zbiorczym - oznacza to rachunek zbiorczy w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 28) spółce - oznacza to:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

- a) spółkę posiadającą osobowość prawną, w tym także spółkę zawiązaną na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE) (Dz. Urz. WE L 294 z 10.11.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 251),
 - b) spółkę kapitałową w organizacji,
 - c) spółkę komandytowo-akcyjną mającą siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) spółkę niemającą osobowości prawnej mającą siedzibę lub zarząd w innym państwie, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego tego innego państwa jest traktowana jak osoba prawna i podlega w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- 29) udziale (akcji) - oznacza to również ogół praw i obowiązków wspólnika w spółce, o której mowa w pkt 28 lit. c i d;
- 29a) wartości emisyjnej udziałów (akcji) - oznacza to cenę, po jakiej obejmowane są udziały (akcje), określoną w statucie lub umowie spółki, a w razie ich braku - w innym dokumencie o podobnym charakterze, nie niższą od wartości rynkowej tych udziałów (akcji);
- 30) ⁽²⁾ kapitale zakładowym - oznacza to również kapitał akcyjny prostej spółki akcyjnej oraz kapitał podstawowy spółki, o której mowa w pkt 28 lit. c i d;
- 31) udziale w zyskach osób prawnych - oznacza to również udział w zyskach spółek, o których mowa w pkt 28 lit. c i d;
- 31a) ⁽³⁾ udziale w kapitale - oznacza to również stosunek liczby akcji przysługujących akcjonariuszowi prostej spółki akcyjnej do liczby wszystkich akcji wyemitowanych w prostej spółce akcyjnej;
- 31b) ⁽⁴⁾ wartości nominalnej udziałów (akcji) - oznacza to również cenę emisyjną akcji prostej spółki akcyjnej;
- 32) objęciu udziału (akcji) - oznacza to również uzyskanie przez wspólnika spółki, o której mowa w pkt 28 lit. c i d, ogółu praw i obowiązków wspólnika w tej spółce;
- 33) wspólniku - oznacza to również akcjonariusza;
- 33a) walucie wirtualnej - oznacza to walutę wirtualną w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

Objaśnienie oznaczeń: [*] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

- 33b) ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych - oznacza to ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.);
- 33c) ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - oznacza to ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r. poz. 971, 875 i 1086);
- 33d) rzeczywistym właścicielu - oznacza to podmiot, który spełnia łącznie następujące warunki:
- a) otrzymuje należność dla własnej korzyści, w tym decyduje samodzielnie o jej przeznaczeniu i ponosi ryzyko ekonomiczne związane z utratą tej należności lub jej części, 1 2192.
 - b) nie jest pośrednikiem, przedstawicielem, powiernikiem lub innym podmiotem zobowiązanym prawnie lub faktycznie do przekazania całości lub części należności innemu podmiotowi,
 - c) prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju miejsca zamieszkania - w przypadku należności uzyskiwanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przy czym przy ocenie, czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą, przepis art. 30f ust. 20 stosuje się odpowiednio;
- 34) komercjalizowanej własności intelektualnej - oznacza to:
- a) patent, dodatkowe prawo ochronne na wynalazek, prawo ochronne na wzór użytkowy, prawo z rejestracji wzoru przemysłowego lub prawo z rejestracji topografii układu scalonego oraz prawo do uzyskania powyższych praw lub prawo z pierwszeństwa - określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 286, 288 i 1086),
 - b) autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego,
 - c) równowartość udokumentowanej wiedzy (informacji) nadającej się do wykorzystania w działalności przemysłowej, naukowej lub handlowej (know-how),
 - d) prawa do korzystania z praw lub wartości wymienionych w lit. a-c na podstawie umowy licencyjnej;
- 35) podmiocie komercjalizującym - oznacza to twórcę uprawnionego do praw lub wartości wymienionych w pkt 34 lit. a-c, a także zawarcia umowy licencyjnej, o której mowa w pkt 34 lit. d, jeżeli wnosi do spółki kapitałowej komercjalizowaną własność intelektualną;

- 36) krótkiej sprzedaży - oznacza to krótką sprzedaż w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego (Dz. Urz. UE L 86 z 24.03.2012, str. 1);
- 37) postępowaniu restrukturyzacyjnym - oznacza to postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2020 r. poz. 814);
- 38) działalności badawczo-rozwojowej - oznacza to działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań;
- 39) badaniach naukowych - oznacza to:
- a) badania podstawowe w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086),
- b) badania aplikacyjne w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 40) pracach rozwojowych - oznacza to prace rozwojowe w rozumieniu art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 41) przepisach o systemie oświaty - oznacza to przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197), przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910) lub przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17 i 278);
- 42) ustawie o CEIDG - oznacza to ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1291, 1495 i 1649);
- 43) przedsiębiorstwie w spadku - oznacza to przedsiębiorstwo w spadku w rozumieniu ustawy o zarządzie sukcesyjnym;
- 44) zarządzie sukcesyjnym - oznacza to zarząd sukcesyjny w rozumieniu ustawy o zarządzie sukcesyjnym;
- 45) zmarłym przedsiębiorcy - oznacza to zmarłego przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 1 pkt 1 ustawy o zarządzie sukcesyjnym;

- 46) ustawie o pracowniczych planach kapitałowych - oznacza to ustawę z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215, z 2019 r. poz. 1074 i 1572 oraz z 2020 r. poz. 568 i 1086);
- 47) ustawie o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom - oznacza to ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 935 i 1086);
- 47a) marynarzu - oznacza to marynarza w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1889 i 2197);
- 48) żegludze międzynarodowej - oznacza to żeglugę między:
- portami polskimi a portami zagranicznymi, w tym także między portami polskimi, pod warunkiem że żegluga między portami polskimi jest częścią podróży morskiej do portu zagranicznego,
 - portami polskimi a miejscami przeznaczenia położonymi poza granicą polskiego morza terytorialnego,
 - portami zagranicznymi,
 - miejscami przeznaczenia położonymi poza granicą polskiego morza terytorialnego,
 - portami zagranicznymi a miejscami przeznaczenia położonymi poza granicą polskiego morza terytorialnego.

Art. 21.

1. Wolne od podatku dochodowego są:

(pkt 1 -132 pominięto)

133) premia termomodernizacyjna, premia remontowa i premia kompensacyjna uzyskane na podstawie ustawy *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* **<o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków>**;

(pkt 134 - 149 pominięto)

(ust. 1a - 39 pominięto)

U S T A W A z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333)

Art. 62a.

1. Z kontroli, o których mowa w art. 62 ust. 1, osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza protokół.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) datę przeprowadzenia kontroli;
- 2) imię i nazwisko, a także numer uprawnień budowlanych wraz ze specjalnością, w której zostały wydane, osoby przeprowadzającej kontrolę oraz jej podpis;
- 3) imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy użytkowanego obiektu budowlanego;
- 4) określenie kontrolowanego obiektu budowlanego umożliwiające jego identyfikację;
- 5) zakres kontroli;
- 6) ustalenia dokonane w zakresie kontroli, w tym wskazanie nieprawidłowości, jeżeli zostały stwierdzone;
- 7) zalecenia, jeżeli zostały stwierdzone nieprawidłowości;
- 8) metody i środki użytkowania elementów obiektów budowlanych narażonych na szkodliwe działanie wpływów atmosferycznych i niszczące działanie innych czynników, w przypadku kontroli tych elementów;
- 9) zakres niewykonanych zaleceń określonych w protokołach z poprzednich kontroli.

3. W zaleceniach wskazuje się:

- 1) czynności mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości;
- 2) termin wykonania czynności, o których mowa w pkt 1.

4. Do protokołu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kopie zaświadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 7, oraz kopie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności lub innych uprawnień lub kwalifikacji, o których mowa w art. 62 ust. 5.

<5. Protokół, o którym mowa w ust. 1, w zakresie kontroli przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) przeprowadzanej na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c, jest sporządzany w formie dokumentu elektronicznego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284, 412 i ...).

6. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi wzór protokołu, o którym mowa w ust. 5, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.>

U S T A W A z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2020 r. poz. 122, 568 i 1086

Art. 34a.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, zwanych dalej "programami rządowymi", obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357),
- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców<,>

<4>z zakresu ochrony środowiska

- w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

2. Poręczenie lub gwarancja, o których mowa w ust. 1, mogą stanowić pomoc publiczną, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

3. W ramach programów rządowych Bank Gospodarstwa Krajowego może obejmować, nabywać lub zbywać akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020) oraz obejmować lub zbywać akcje (udziały) we współtworzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania w ramach programów rządowych w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego:

- 1) pomocy publicznej,
- 2) pomocy de minimis,
- 3) pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie

- uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w programach rządowych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania poszczególnych rodzajów pomocy, a także zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy i jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.

U S T A W A z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1465)

Art. 48.

1. Na pisemne żądanie najemcy spółdzielczego lokalu mieszkalnego, który przed przejęciem przez spółdzielnię mieszkaniową był mieszkaniem przedsiębiorstwa państwowego, państwowej osoby prawnej lub państwowej jednostki organizacyjnej, jeżeli najemca był uprawniony do korzystania z tego lokalu w dniu jego przejęcia, spółdzielnia ma obowiązek zawrzeć z nim umowę przeniesienia własności lokalu, po dokonaniu przez niego:

- 1) spłaty zadłużenia z tytułu świadczeń wynikających z umowy najmu lokalu;
- 2) wpłaty wkładu budowlanego określonego przez zarząd spółdzielni w wysokości proporcjonalnej do powierzchni użytkowej zajmowanego mieszkania:
 - a) wynikającej ze zwaloryzowanej ceny nabycia budynku - jeżeli spółdzielnia nabyła budynek odpłatnie,
 - b) wynikającej z kosztów dokonanych przez spółdzielnię nakładów przeznaczonych na utrzymanie budynku, w którym znajduje się lokal w zakresie, w jakim koszty te nie zostały uwzględnione w świadczeniach wynikających z umowy najmu oraz wynikającej z poniesionych przez spółdzielnię kosztów w postępowaniu wieczystoksięgowym i kosztów wynagrodzenia notariusza związanych z zawarciem umowy nabycia budynku - jeżeli spółdzielnia nabyła budynek nieodpłatnie.

Wysokość ustalonego przez spółdzielnię wkładu budowlanego wnoszonego przez najemców nie może przekraczać 5% aktualnej wartości rynkowej prawa odrębnej własności lokali zajmowanych przez tych najemców, jeżeli spółdzielnia nabyła budynek nieodpłatnie.

1¹. Najemca nie jest obowiązany do spłaty kosztów poniesionych przez spółdzielnię tytułem nakładów przeznaczonych na utrzymanie budynku w takiej części, w jakiej znalazły pokrycie w otrzymanej przez spółdzielnię premii termomodernizacyjnej lub premii

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

⟨⟩ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

remontowej, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* < **wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków** > (Dz. U. z 2017 r. poz. 130 i 1529).

- 1². Rada nadzorcza może podjąć uchwałę określającą zasady udzielania bonifikaty od kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2.
- 1³. Najemca nie jest obowiązany do spłaty kosztów w takiej części, w jakiej koszty te zostały pokryte w związku z wnoszeniem świadczeń wynikających z umowy najmu.
2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również osobie bliskiej w stosunku do najemcy, o którym mowa w ust. 1.
3. (utracił moc).
4. Kaucje mieszkaniowe, o których mowa w art. 7 ust. 3, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o zasadach przekazywania zakładowych budynków mieszkalnych przez przedsiębiorstwa państwowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1381), podlegają zaliczeniu na poczet kosztów lub kwoty, o których mowa w ust. 1.
5. Wysokość kaucji mieszkaniowej waloryzuje się proporcjonalnie do wartości rynkowej lokalu.
6. Wynagrodzenie notariusza za ogół czynności notarialnych dokonanych przy zawieraniu umowy, o której mowa w ust. 1, oraz koszty sądowe w postępowaniu wieczystoksięgowym obciążają najemcę, na rzecz którego spółdzielnia dokonuje przeniesienia własności lokalu.
7. Wynagrodzenie notariusza za ogół czynności notarialnych dokonanych przy zawieraniu umowy, o której mowa w ust. 1, wynosi 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

U S T A W A z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, 1378 i 1565)

Art. 400b.

1. Celem działania Narodowego Funduszu jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-22 i 24-42 oraz art. 410a ust. 4-6.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

2. Celem działania wojewódzkich funduszy jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42.
- 2a. Celem działania Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy jest również tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz podmiotami mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Narodowy Fundusz wykonuje zadania Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji określone w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.
4. Krajowy operator systemu zielonych inwestycji może powierzać wojewódzkim funduszom, na podstawie porozumień, wykonywanie czynności składających się na realizację zadań, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7a i 9 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, ponosząc odpowiedzialność za ich czynności jak za swoje własne.
5. Porozumienia, o których mowa w ust. 4, określają w szczególności zakres czynności wykonywanych przez wojewódzkie fundusze oraz sposób pokrywania przez Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji kosztów ponoszonych przez wojewódzkie fundusze na wykonywanie tych czynności.
- 5a. Narodowy Fundusz zarządza Funduszem Niskoemisyjnego Transportu, o którym mowa w art. 28z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.
- <5b. Narodowy Fundusz wykonuje zadania dotyczące przedsięwzięć niskoemisyjnych, określone w rozdziałach 4a i 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284, 412 i ...).>**
6. Narodowy Fundusz jest instytucją finansową, o której mowa w art. 38 ust. 4 lit. b pkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), oraz może pełnić rolę podmiotu wdrażającego instrument finansowy lub fundusz funduszy, o których mowa w tym rozporządzeniu.

7. Wojewódzkie fundusze mogą pełnić rolę pośredników finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
8. Za zgodą instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) Narodowy Fundusz może powierzać wojewódzkim funduszom, na podstawie porozumień, zadania związane z realizacją krajowego programu operacyjnego w rozumieniu tej ustawy.
9. Powierzenie wojewódzkim funduszom zadań, o których mowa w ust. 8, nie wyłącza odpowiedzialności Narodowego Funduszu za ich realizację.

Art. 401c.

1. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw klimatu, o których mowa w art. 206 i 212.
2. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż połowa kwoty przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:
 - 1) finansowanie potrzeb geologii na rzecz kraju;
 - 2) (uchylony);

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 3) finansowanie realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, z wyjątkiem zadań, o których mowa w art. 28e ust. 2 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.
- 2a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na finansowanie realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, o których mowa w art. 28e ust. 2 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.
3. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż połowa kwoty przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na finansowanie potrzeb górnictwa służących ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobywania kopalin i likwidacji zakładów górniczych.
4. (uchylony).
5. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 4a i 4b, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na wspieranie:
 - 1) poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;
 - [2) *przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284 i 412);]*
 - <2) przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków;>**
- 3) rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wraz z niezbędnymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła obiektami budowlanymi i urządzeniami, oraz budowy lub przebudowy sieci służących przyłączeniu tych instalacji, w szczególności na:
 - a) nabycie lub montaż mikroinstalacji lub małych instalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
 - b) nabycie stacji redukcyjno-gazowych umożliwiających przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii służących do wytwarzania biogazu rolniczego;

- 4) rozwoju produkcji instalacji odnawialnego źródła energii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) innych działań związanych z instalacjami odnawialnego źródła energii lub wytwarzaniem energii z tych źródeł, w szczególności na:
 - a) promowanie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach,
 - b) opracowywanie lub wdrażanie nowych technik lub technologii wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach;
- 6) realizacji zadań ministra właściwego do spraw energii służących zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego kraju i kształtowaniu warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sektora energetycznego, wynikających z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodnych z polityką energetyczną państwa;
- 7) projektów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego kraju, w tym bezpieczeństwa dostaw energii, surowców energetycznych i paliw;
- 8) przedsięwzięć związanych z rozwojem infrastruktury energetycznej, w tym z funkcjonowaniem systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju.
- 9) działań, o których mowa w art. 28ze ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

5a. (uchylony).

6. (uchylony).

7. (uchylony).

8. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7-7b, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na finansowanie zadań Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

9. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 8-11a, 12, 13a i 13b, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczają się na:

- 1) dofinansowanie przedsięwzięć i zadań związanych z gospodarowaniem odpadami, zapobieganiem powstawaniu odpadów oraz edukację ekologiczną;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 2) (uchylony);
 - 2a) wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie nielegalnej działalności w zakresie przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji;
 - 3) administrowanie Bazą danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym na jej utworzenie, wdrażanie i utrzymywanie;
 - 4) dofinansowanie działań w zakresie:
 - a) gospodarowania odpadami w przypadkach, o których mowa w art. 23-25, rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów,
 - b) szkolenia organów administracji publicznej wykonujących obowiązki Rzeczypospolitej Polskiej związane z kontrolą i nadzorem nad międzynarodowym przemieszczaniem odpadów,
 - c) zakupu sprzętu i oprogramowania dla organów, o których mowa w lit. b;
 - 5) wykonywanie badań i pomiarów związanych z odpadami przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz badań laboratoryjnych w zakresie zawartości metali ciężkich w bateriach lub akumulatorach przez Inspekcję Handlową;
 - 6) finansowanie kosztów, o których mowa w art. 400a ust. 1 pkt 8c.
 - 9a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:
 - 1) przygotowanie, opracowanie i aktualizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
 - 2) realizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
 - 3) pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu.
 - 9b. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 15, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na przedsięwzięcia mające na celu zmniejszenie lub uniknięcie szkodliwej emisji substancji gazowych, stałych lub ciekłych powodujących zanieczyszczenie powietrza.
10. Zobowiązania Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków na cele, o których mowa w ust. 1-5 i 8-9b, są zobowiązaniami wieloletnimi.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

⟷ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

11. Wysokości zobowiązań określonych w ust. 1-5 i 8-9b mogą być zmniejszane za zgodą ministra właściwego do spraw klimatu. Przy udzielaniu zgody minister właściwy do spraw klimatu uwzględnia w szczególności potrzeby realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, oraz zobowiązań określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej i umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.
- 11a. Narodowy Fundusz corocznie dokonuje wpłat na rzecz Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. poz. 2161 i 2383 oraz z 2019 r. poz. 1815).
12. Finansowanie celów innych niż określone w ust. 1-5 i 8-9b z przychodów Narodowego Funduszu wymienionych w art. 401 ust. 7 odbywa się wyłącznie w formie pożyczek, o których mowa w art. 411 ust. 1 pkt 1.
13. W przypadku gdy w ramach zobowiązania, o którym mowa w ust. 5, środki są przeznaczone na wspieranie rozwoju:
- 1) instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii biomasę, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie o sprawności przemiany energetycznej wynoszącej co najmniej 85% w przypadku ich zastosowania w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 532 i 568), a w przypadku zastosowania ich w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%;
 - 2) pomp ciepła, wsparciem obejmuje się w szczególności pompy ciepła spełniające minimalne wymagania dotyczące oznakowania ekologicznego określone w decyzji Komisji 2007/742/WE z dnia 9 listopada 2007 r. określającej kryteria ekologiczne dotyczące przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego pompom ciepła zasilanym elektrycznie, gazowo lub absorpcyjnym pompom ciepła (Dz. Urz. UE L 301 z 20.11.2007, str. 14, z późn. zm.);
 - 3) instalacji wykorzystujących do wytwarzania ciepła energię promieniowania słonecznego, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie oparte na normach europejskich, w tym instalacje podlegające oznakowaniu ekologicznemu, etykietowaniu etykietami energetycznymi.
14. Przy ocenie sprawności przemiany energetycznej oraz stosunku mocy wejściowej do mocy wyjściowej instalacji, o których mowa w ust. 13, zastosowanie mają w

szczegółności procedury obowiązujące w prawie Unii Europejskiej lub prawie międzynarodowym.

Art. 411.

1. Finansowanie działalności, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4-6, ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy odbywa się przez:
 - 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej;
 - 2) udzielanie dotacji, w tym:
 - a) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
 - b) dokonywanie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych,
 - c) dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
 - d) (uchylona),
 - e) dopłaty do rat lub innych opłat ustalanych w umowach leasingu w rozumieniu przepisów art. 23a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.) i art. 17a pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.);
 - 3) nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej.
 - 1a. (uchylony).
 - 1b. (uchylony).
 - 1c. (uchylony).
- 1d. Finansowanie wydatków na prace, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 2000 r. o restrukturyzacji finansowej górnictwa siarki, odbywa się w formie dotacji.
 - 1e. Ogólną kwotę środków przeznaczanych na finansowanie, o którym mowa w ust. 1d, określa roczny plan finansowy Narodowego Funduszu.
 - 1f. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1d, określa szczegółowy harmonogram prac likwidacyjnych i rekultywacyjnych obejmujący rodzaj i zakres zadań, wysokość niezbędnych nakładów i czas ich realizacji zatwierdzony przez Narodowy Fundusz.
 - 1g. Dotacja, o której mowa w ust. 1d, wykorzystana niezgodnie ze szczegółowym harmonogramem prac likwidacyjnych i rekultywacyjnych podlega zwrotowi do Narodowego Funduszu.
2. Przeznaczenie środków na finansowanie potrzeb geologii wymaga zasięgnięcia opinii ministra właściwego do spraw środowiska, a na finansowanie potrzeb górnictwa - ministra

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej, mogą być częściowo umarzane, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.
- 3a. Dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, stosuje się do obligacji emitowanych na cele związane z działalnością, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4-6, przez podmioty posiadające osobowość prawną wykonujące zadania z zakresu gospodarki komunalnej.
- 3b. Dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. e, stosuje się do rat lub innych opłat ponoszonych przez korzystających, ustalanych w umowach, których przedmiotem jest leasing środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji i służących realizacji celów z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej.
- 3c. W przypadku gdy pożyczka na zachowanie płynności finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, stanowi pomoc publiczną, może być udzielana jako pomoc publiczna, mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91 I z 20.03.2020, str. 1).
- 3d. Pomoc publiczna w formie zmiany warunków lub terminów spłaty pożyczki, o której mowa w ust. 1 pkt 1, lub w formie umorzenia pożyczki zgodnie z ust. 3 może być udzielana jako pomoc publiczna, mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01).
4. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą dysponować rachunkami środków dewizowych.
5. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą udzielać poręczeń:
 - 1) spłaty kredytów lub pożyczek,
 - 2) spłaty odsetek od kredytów lub pożyczek,
 - 3) zwrotu przyznanych środków

- pod warunkiem przeznaczenia tych kredytów, pożyczek lub środków na cele z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej oraz ustanowienia zabezpieczeń odpowiednio na rzecz Narodowego Funduszu albo wojewódzkich funduszy na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczycieli.
- 5a. Poręczenia są terminowe i udzielane do kwoty określonej w umowie.
- 5b. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze pobierają opłatę prowizyjną od poręczeń, uwzględniając w szczególności kwotę zobowiązania.
- 6. Narodowy Fundusz może przejąć zobowiązania ministra właściwego do spraw klimatu, jeżeli przyznanie środków przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, zgodnie z ustaleniami umów międzynarodowych, jest uwarunkowane udzieleniem przez ministra właściwego do spraw klimatu gwarancji zwrotu wypłaconych kwot w całości lub w części, z przyczyn określonych w tych umowach.
- 6a. Narodowy Fundusz może obejmować lub nabywać udziały lub akcje w spółkach oraz nabywać obligacje emitowane przez inne podmioty niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, za zgodą ministra właściwego do spraw klimatu i ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jeżeli jest to związane z rozwojem przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska.
- 7. Wnioski o przyznanie pożyczek lub dotacji, których wartość jednostkowa przekracza 10 000 000 euro, dotyczące środków technicznych służących jedynie ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności oczyszczalni ścieków, elektrofiltrów lub składowisk odpadów, powinny zawierać uzasadnienie obejmujące analizę ewentualnych alternatywnych rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie powstawania zanieczyszczeń oraz wprowadzenie czystszej produkcji.
- 8. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze udzielają dotacji, pożyczek, poręczeń oraz przekazują środki finansowe na podstawie umów cywilnoprawnych.
- 9. Formy umowy cywilnoprawnej nie stosuje się do przekazywania środków na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, o których mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli ich fundatorem jest Narodowy Fundusz lub wojewódzkie fundusze.

[10. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą udostępniać środki finansowe bankom z przeznaczeniem na udzielanie kredytów bankowych, pożyczek lub dotacji na

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii, a także dopłaty do oprocentowania lub częściowe spłaty kapitału udzielanych na ten cel kredytów bankowych, lub dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. e.]

<10. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą udostępniać środki finansowe bankom z przeznaczeniem na udzielanie gwarancji lub poręczeń, kredytów bankowych, pożyczek lub dotacji na wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii.>

10a. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą zawierać umowy o udostępnienie środków finansowych, o których mowa w ust. 10, z bankami wybranymi na podstawie określonych przez te fundusze procedur, zapewniających poszanowanie zasady przejrzystości i równego traktowania banków oraz zawarcie umowy z każdym bankiem spełniającym obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki określone w tych procedurach.

10b. (uchylony).

10c. (uchylony).

10d. Do wyboru banków, o których mowa w ust. 10a, nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

10e. Umowy, o których mowa w ust. 10a, określają w szczególności tryb i terminy przekazywania bankom przez Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze środków finansowych, o których mowa w ust. 10.

10f. ⁽²⁷⁾ Narodowy Fundusz może udostępniać środki finansowe wojewódzkim funduszom z przeznaczeniem na:

- 1) udzielanie pożyczek lub dotacji, a także na dalsze udostępnianie środków zgodnie z ust. 10, na wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii;
- 2) pokrycie kosztów obsługi zadań realizowanych przez:
 - a) wojewódzkie fundusze, związanych z wdrażaniem programów i przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1,
 - b) jednostki samorządu terytorialnego współpracujące przy wdrażaniu programów i przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1, lub tworzeniu warunków do tego wdrażania.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

10g. ⁽²⁸⁾ Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

10h. ⁽²⁹⁾ Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 10g, wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej, o której mowa w ust. 10g.

10i. ⁽³⁰⁾ Dochodem, o którym mowa w ust. 10g, jest dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111).

10j. ⁽³¹⁾ Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna, o której mowa w ust. 10g, samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- 2) osoba fizyczna, o której mowa w ust. 10g, oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

10k. ⁽³²⁾ Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w:

- 1) przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g - w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca danego roku;
- 2) ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g - w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia danego roku.

10l. ⁽³³⁾ Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, z gospodarstwa rolnego stosuje się przepisy art. 5 ust. 8-9 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, przy czym ilekroć w tych przepisach mowa jest o:

- 1) rodzinie - rozumie się przez to gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 10j;
- 2) gospodarstwie rolnym - rozumie się przez to gospodarstwo rolne, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

10m. ⁽³⁴⁾ Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez

osoby fizyczne stosuje się odpowiednio przepis art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

10n. ⁽³⁵⁾ Do postępowania w sprawie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g:

- 1) stosuje się przepisy art. 23 ust. 2a i ust. 4 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. f ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, przy czym ilekroć w tych przepisach jest mowa o rodzinie, rozumie się przez to gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 10j;
- 2) przepisy art. 23 ust. 7, art. 23b ust. 1 pkt 1, 1a i 3, ust. 4 i 5, art. 24a ust. 1 i 2, art. 25 ust. 3 i art. 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stosuje się odpowiednio.

10o. ⁽³⁶⁾ Żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g, zawiera następujące dane osoby fizycznej, o której mowa w ust. 10g, oraz członków jej gospodarstwa domowego:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL - numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) adres miejsca zamieszkania;
- 4) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu osoby fizycznej, o której mowa w ust. 10g, o ile je posiada.

10p. ⁽³⁷⁾ Żądając wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g, osoba fizyczna, o której mowa w ust. 10g, składa oświadczenie potwierdzające, że Narodowy Fundusz lub wojewódzki fundusz wymaga zaświadczenia w celu przyznania dofinansowania.

10q. ⁽³⁸⁾ W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 10g, podaje się wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, o której mowa w ust. 10g, oraz wskazuje się, czy dochód ten dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

10r. ⁽³⁹⁾ Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 10g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

10s. ⁽⁴⁰⁾ Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór żądania wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g,
- 2) wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g

- kierując się koniecznością ujednoczenia formy przekazywanych danych, a także zapewnienia zupełności i przejrzystości przedstawianych informacji.

<10t. Narodowy Fundusz przekazuje, na podstawie umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, środki do Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, o którym mowa w art. 421l ust. 1.

10u. Umowa, o której mowa w ust. 10t, określa w szczególności:

- 1) warunki i terminy przekazywania środków do Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, obowiązki sprawozdawcze z wykorzystania środków Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji i warunki zwrotu niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem środków tego funduszu na rzecz Narodowego Funduszu;**
- 2) szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń lub gwarancji w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji;**
- 3) wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji.**

10v. Przepisów art. 34c ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2020 r. poz. 122, 568 i 1086) nie stosuje się.>

11. Środki powierzone Narodowemu Funduszowi i wojewódzkim funduszom, pochodzące z pomocy zagranicznej, są wykorzystywane na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z umowami, na podstawie których środki te przekazano, oraz zgodnie z procedurami obowiązującymi w tych funduszach.

<Rozdział 6

Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 421l.

- 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego działa Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji.**
- 2. Środki Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji przeznacza się na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji, na rzecz kredytobiorców lub pożyczkobiorców w ramach wskazanych przez Narodowy Fundusz rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych obejmujących projekty z zakresu ochrony środowiska, o których mowa w art. 34a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.**
- 3. Poręczenie lub gwarancja, udzielone w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, obejmują nie więcej niż 80% pozostającej do spłaty kwoty pożyczki lub kredytu, objętej poręczeniem lub gwarancją.**
- 4. Środki Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji pochodzą z:**
 - 1) środków przekazanych przez Narodowy Fundusz Bankowi Gospodarstwa Krajowego zgodnie z art. 411 ust. 10t;**
 - 2) opłat prowizyjnych z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji;**
 - 3) wpływów z tytułu odzyskanych kwot zapłaconych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w wykonaniu umowy poręczenia lub gwarancji udzielonej w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji;**
 - 4) odsetek z tytułu oprocentowania środków Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji;**
 - 5) środków, o których mowa w ust. 5;**
 - 6) wpływów z innych tytułów.**
- 5. Minister właściwy do spraw klimatu przekazuje do Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji środki na pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 2, które nie znajdują pokrycia ze środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1–4 i 6.**
- 6. Minister właściwy do spraw klimatu zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą warunki i tryb przekazywania środków, o których mowa w ust. 5.**

7. W przypadku zapłaty przez Bank Gospodarstwa Krajowego kwoty z tytułu poręczenia lub gwarancji udzielonych w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, Bank Gospodarstwa Krajowego wstępuje, z chwilą zapłaty, w prawa beneficjenta poręczenia lub gwarancji do wysokości dokonanej zapłaty.
8. Jeżeli odzyskanie wierzytelności powstałej z tytułu poręczenia lub gwarancji, udzielonych w ramach Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji, nie jest możliwe, Bank Gospodarstwa Krajowego może umorzyć tę wierzytelność w całości albo w części.

Art. 421m.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) sporządza dla Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji odrębny bilans, rachunek zysków i strat oraz pozycji pozabilansowych;
 - 2) wyodrębnia plan finansowy Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji w planie finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego.
- 2. Plan finansowy Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji jest opracowywany przez Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw klimatu, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji ma obowiązywać.**
- 3. Plan finansowy Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji określa w szczególności przewidywaną kwotę udzielonych poręczeń i gwarancji, wysokość kosztów i wydatków, o których mowa w art. 421l ust. 2, oraz wysokość zasilenia tego Funduszu z poszczególnych źródeł określonych w art. 421l ust. 4.**
- 4. Bank Gospodarstwa Krajowego składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdanie z realizacji planu finansowego Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji w danym roku do dnia 30 kwietnia roku następnego.>**

U S T A W A z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 264 i 284)

Art. 6.

1. Jednostka sektora publicznego realizuje swoje zadania, stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2, zwanych dalej "środkami poprawy efektywności energetycznej".
2. Środkami poprawy efektywności energetycznej są:
 - 1) realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
 - 2) nabycie urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
 - 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, lub ich modernizacja;
 - 4) realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* **<o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków>** (Dz. U. z 2018 r. poz. 966 oraz z 2019 r. poz. 51 i 2020);
 - 5) wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.), potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. poz. 1060 oraz z 2019 r. poz. 1501);
 - [6) realizacja gminnych programów niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów .]*
- <6) realizacja przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.>**
3. Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 19.

1. Poprawie efektywności energetycznej służą następujące rodzaje przedsięwzięć:
 - 1) izolacja instalacji przemysłowych;
 - 2) przebudowa lub remont budynku wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi;
 - 3) modernizacja lub wymiana:
 - a) oświetlenia,
 - b) urządzeń i instalacji wykorzystywanych w procesach przemysłowych lub w procesach energetycznych lub telekomunikacyjnych lub informatycznych,
 - c) lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła w rozumieniu art. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* **<o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków>**,
 - d) modernizacja lub wymiana urządzeń przeznaczonych do użytku domowego;
 - 4) odzyskiwanie energii, w tym odzyskiwanie energii w procesach przemysłowych;
 - 5) ograniczenie strat:
 - a) związanych z poborem energii biernej,
 - b) sieciowych związanych z przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub gazu ziemnego,
 - c) na transformacji,
 - d) w sieciach ciepłowniczych,
 - e) związanych z systemami zasilania urządzeń telekomunikacyjnych lub informatycznych;
 - 6) stosowanie, do ogrzewania lub chłodzenia obiektów, energii wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii, ciepła użytkowego w wysokosprawnej kogeneracji w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne lub ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.
2. ⁽¹¹⁾ Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", szczegółowy wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

Art. 20.

1. Potwierdzeniem planowanej do zaoszczędzenia ilości energii finalnej wynikającej z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

energetycznej, o których mowa w art. 19 ust. 1, jest świadectwo efektywności energetycznej.

2. Świadectwo efektywności energetycznej nie przysługuje dla przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej:

1) jeżeli na ich realizację przyznano:

a) premię termomodernizacyjną w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* **<o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków>**,

b) pomoc inwestycyjną, w przypadku gdy przyznanie tego świadectwa spowoduje przekroczenie dopuszczalnej wysokości pomocy publicznej na to przedsięwzięcie lub te przedsięwzięcia, przyjmując, że wartość praw majątkowych wynikających z tych świadectw stanowi iloczyn kwoty 1500 zł za tonę oleju ekwiwalentnego oraz ilości energii finalnej, o której mowa w ust. 4 pkt 2 lit. b;

2) jeżeli w wyniku ich realizacji uzyskuje się oszczędność energii w ilości mniejszej niż 10 ton oleju ekwiwalentnego średnio w ciągu roku;

3) określonych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 15 ust. 1;

4) zrealizowanych w celu wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1.

[2a. Przepisu ust. 2 pkt 1 nie stosuje się do przedsięwzięć niskoemisyjnych realizowanych w ramach gminnych programów niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów.]

<2a. Przepisu ust. 2 pkt 1 nie stosuje się do przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.>

3. Świadectwo efektywności energetycznej wydaje Prezes URE na wniosek podmiotu:

1) u którego będzie realizowane przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia tego samego rodzaju służące poprawie efektywności energetycznej, albo

2) upoważnionego przez podmiot, o którym mowa w pkt 1.

4. Wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej zawiera:

1) imię, nazwisko, numer PESEL - o ile został nadany, adres zamieszkania albo nazwę, adres siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 albo 2;

2) określenie:

- a) przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej oraz miejsca ich lokalizacji,
 - b) ilości energii finalnej, wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego, planowanej do zaoszczędzenia średnio w ciągu roku, w wyniku realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej;
 - 3) wskazanie okresu uzyskiwania oszczędności energii finalnej dla danego przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, wyrażonego w latach kalendarzowych;
 - 4) oznaczenie terminu realizacji przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.
5. Do wniosku o wydanie świadectwa efektywności energetycznej należy dołączyć:
- 1) audyt efektywności energetycznej, z wyłączeniem audytu, o którym mowa w art. 25 ust. 3;
 - 2) oświadczenie następującej treści:
"Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oświadczam, że:
 - 1) dane i informacje zawarte we wniosku, o którym mowa w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 264), są zgodne z prawdą;
 - 2) nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej."; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
6. W przypadku gdy wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej nie zawiera danych lub dokumentów, o których mowa w ust. 4 lub 5, Prezes URE niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.
7. Wniosek o wydanie świadectwa efektywności energetycznej może być złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2019 r. poz. 123 i 730).

U S T A W A z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100)

Art. 49.

1. Środki KZN przeznacza się na:

1) realizację zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1, w szczególności:

- a) nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa,
- b) podnoszenie walorów gospodarczych nieruchomości wchodzących w skład Zasobu, w tym podejmowanie działań, których wynikiem będzie przygotowanie nieruchomości do zabudowy, w szczególności przez podział nieruchomości lub scalenie i podział nieruchomości adekwatny do jej przyszłej funkcji lub realizację uzbrojenia technicznego,
- c) pokrycie kosztów realizacji uzbrojenia technicznego nieruchomości przekazanych do KZN lub nabytych przez KZN na rzecz Skarbu Państwa,
- d) finansowanie lub współfinansowanie realizacji uzbrojenia technicznego służącego nieruchomościom przeznaczonym na cele mieszkaniowego zasobu gminy lub budownictwa czynszowego,
- e) dofinansowanie Funduszu Dopłat, o którym mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2002 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1454), oraz Funduszu Termomodernizacji i Remontów, o którym mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. *[o wspieraniu termomodernizacji i remontów]* <**o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków**> (Dz. U. z 2020 r. poz. 22, 284 i 412);

2) pokrycie kosztów funkcjonowania KZN.

2. Przeznaczając środki KZN na finansowanie lub współfinansowanie realizacji uzbrojenia technicznego służącego nieruchomościom przeznaczonym na cele mieszkaniowego zasobu gminy lub budownictwa czynszowego, uwzględnia się przyczynienie się tej realizacji do istotnego, na danym obszarze, zwiększenia liczby mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy lub realizowanych w ramach budownictwa czynszowego lub do istotnego zmniejszenia się liczby mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy lub realizowanych w ramach budownictwa czynszowego o poziomie wyposażenia nieodpowiadającemu warunkom technicznym dla pomieszczeń mieszkalnych, przyczynienie się do zwiększenia efektywności realizacji programów rewitalizacji w danej gminie, a także występujące na danym obszarze istotne trudności w uzyskaniu mieszkania z mieszkaniowego zasobu gminy, w szczególności, gdy

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

prognozowany czas oczekiwania na mieszkanie z mieszkaniowego zasobu gminy przekracza 5 lat.

3. KZN może nabyć własność nieruchomości wyłącznie z przeznaczeniem na siedzibę.
4. Przekazanie przez KZN kapitału do spółki celowej, utworzonej zgodnie z art. 7, może nastąpić, o ile taka możliwość wynika z planu finansowego lub jest zgodna z tym planem:
 - 1) w celu realizacji inwestycji mieszkaniowej, w wyniku której powstaną lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy;
 - 2) w celu realizacji działań rewitalizacyjnych;
 - 3) na cele związane z realizacją inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
 - 4) w celu umożliwienia realizacji miejscowego planu odbudowy, o którym mowa w ustawie z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2020 r. poz. 764);
 - 5) w celu finansowania lub współfinansowania realizacji uzbrojenia technicznego, w tym uzbrojenia technicznego służącego nieruchomościom przeznaczonym na cele mieszkaniowego zasobu gminy lub budownictwa czynszowego;
 - 6) w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1, w szczególności w celu realizacji inwestycji mieszkaniowej.

U S T A W A z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1654)

[Art. 3.

Przeгляд, o którym mowa w art. 3a ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, jest wykonywany po raz pierwszy nie później niż 2 lata po wejściu w życie przepisów wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.]

<Art. 3.

Przeгляд, o którym mowa w art. 3a ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, jest wykonywany po raz pierwszy nie później niż do dnia 1 lipca 2021 r.>

U S T A W A z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 51)

Art. 7.

1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, do wysokości których może zostać zasilony Fundusz Termomodernizacji i Remontów, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie może przekroczyć w kolejnych latach:

- 1) 2018 - 0 zł;
- 2) 2019 - 0 zł;
- 3) 2020 - 0 zł;
- 4) 2021 - 185 000 000 zł;
- 5) 2022 - 177 700 000 zł;
- 6) 2023 - 173 000 000 zł;
- 7) 2024 - 167 500 000 zł;
- 8) 2025 - 0 zł;
- 9) 2026 - 0 zł;
- 10) 2027 - 0 zł.

[2. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw gospodarki obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków. W przypadku zagrożenia przekroczenia limitu wydatków określonych na dany

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

rok budżetowy, minister właściwy do spraw gospodarki wstrzymuje zawieranie porozumień z gminami. Minister właściwy do spraw gospodarki będzie zawierał porozumienia z gminami w zakresie zabezpieczonych środków.

4. *W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki, przepisu ust. 3 nie stosuje się.]*

<2. Minister właściwy do spraw klimatu monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw klimatu obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków. W przypadku zagrożenia przekroczenia limitu wydatków określonych na dany rok budżetowy, minister właściwy do spraw klimatu wstrzymuje zawieranie porozumień z gminami. Minister właściwy do spraw klimatu będzie zawierał porozumienia z gminami w zakresie zabezpieczonych środków.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw klimatu, przepisu ust. 3 nie stosuje się.>

5. Środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów, o których mowa w ust. 1, są wypłacane do dnia 31 grudnia 2024 r. do współfinansowania przedsięwzięć niskoemisyjnych, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów, o których mowa w ust. 1:

- 1) niewypłacone do dnia 31 grudnia 2024 r., podlegają zwrotowi na rachunek dochodów budżetu państwa w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r.;
- 2) zwrócone do dnia 31 grudnia 2024 r. w trybie określonym w art. 22c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, a niewypłacone do dnia 31 grudnia 2024 r., podlegają zwrotowi na rachunek dochodów budżetu państwa w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r.;
- 3) zwrócone po dniu 31 grudnia 2024 r. w trybie określonym w art. 22c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają zwrotowi na rachunek dochodów budżetu państwa w terminie 30 dni od daty ich wpływu do Funduszu Termomodernizacji i Remontów.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 9.

1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw gospodarki wynikających z ustawy wynosi w roku:

- 1) 2019 - 500 000 zł;
- 2) 2020 - 500 000 zł;
- [3) 2021 - 500 000 zł;
- 4) 2022 - 500 000 zł;
- 5) 2023 - 500 000 zł;
- 6) 2024 - 500 000 zł.]

<1a. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw klimatu wynikających z ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 – 500 000zł;**
- 2) 2022 – 500 000zł;**
- 3) 2023 – 500 000zł;**
- 4) 2024 – 500 000zł.>**

[2. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw gospodarki obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki, przepisu ust. 3 nie stosuje się.]

<2. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, a minister właściwy do spraw klimatu monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1a, oraz są oni odpowiedzialni za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw gospodarki w zakresie limitu wydatków, o którym mowa

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

w ust. 1, a minister właściwy do spraw klimatu w zakresie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1a, obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, a ministra właściwego do spraw klimatu w zakresie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1a, przepisu ust. 3 nie stosuje się.>